

Den momsmæssige behandling af vouchers

The VAT treatment of vouchers

af LINE BARBORA JEPSEN

Det er en grundlæggende forudsætning for momspligt at der er tale om en levering mod vederlag. Hvis transaktionen ikke opfylder dette krav, er der ikke udført en momspligtig transaktion. Når det er konstateret at der foreligger en momspligtig transaktion, skal det afgøres hvornår momspligten indtræder.

I 2019 blev voucherdirektivet vedrørende den momsmæssige behandling af vouchers implementeret i EU for at sikre en ensartet behandling af vouchers. I direktivet blev vouchers for første gang defineret, hvilket rejser flere spørgsmål vedrørende den momsmæssige behandling. Som følge af definitionen på vouchers, blev to typer vouchers defineret: vouchers til ét formål og voucher til flere formål. Kvalifikationen af voucheren påvirker både tidspunktet for momspligtens indtræden, det momspligtige beløb og distributionen af vouchers, samt behandlingen af ikke-indløste vouchers.

Afhandlingen diskuterer tilblivelsen af voucherdirektivet fra forslaget til implementeringen. Derudover analyserer afhandlingen problemstillingen om den korrekte momsmæssige håndtering af vouchers, som følge af implementeringen af voucherdirektivet.

Afhandlingen analyserer foruden den momsmæssige behandling af vouchers også de økonomiske aspekter ved brug af vouchers, både fra forbrugerens og virksomhedens perspektiv. Det kan konkluderes at virksomheder opnår flere fordele end forbrugeren, ved anvendelse af vouchers.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
1 Indledning og problemformulering	3
1.1 Afgrænsning	4
1.2 Metodeovervejelser	5
1.3 Anvendte retskilder	6
1.3.1 EU-retlige retskilder	6
1.3.2 Nationale retskilder	6
2 Økonomiske aspekter ved vouchers	7
2.1 Virksomheders anvendelse af vouchers	7
2.2 Forbrugerens incitament til at anvende vouchers	10
3 Momspligtens indtræden	11
3.1 Forudbetalinger	12
3.1.1 EU praksis	13
3.1.2 National praksis	14

4	Voucherdirektivet	16
4.1	<i>Tilblivelse af voucherdirektivet</i>	16
4.1.1	Definitionen af en voucher	17
4.1.1.1	Vouchers til ét formål – Single Purpose Voucher (SPV)	18
4.1.1.2	Vouchers til flere formål – Multi Purpose Voucher (MPV)	18
4.1.2	Tidspunktet for afgiftspålæggelse	19
4.1.3	Distribution	20
4.1.4	Rabatkuponer	21
4.1.5	Tekniske konsekvenser	22
4.2	<i>Voucherdirektivet implementeret i den danske momslov</i>	22
4.3	<i>Ikke-indløste vouchers</i>	22
5	Vouchers	23
5.1	<i>Definitionen af en voucher</i>	23
5.1.1	Kvalifikationen af en SPV	25
5.1.2	Kvalifikationen af en MPV	27
5.2	<i>Momspligtens indtræden</i>	28
5.2.1	Momspligtens indtræden ved en SPV	28
5.2.2	Momspligtens indtræden ved en MPV	29
5.3	<i>Momsgrundlaget</i>	29
5.3.1	Momsgrundlaget ved en SPV	29
5.3.2	Momsgrundlaget ved en MPV	30
5.4	<i>Distribution</i>	31
5.4.1	Distribution af en SPV	31
5.4.2	Distribution af en MPV	33
5.5	<i>Vouchers der ikke bliver indløst</i>	34
5.5.1	Praksis for ikke-indløste vouchers	35
5.5.2	Økonomiske aspekter ved manglende indløsning af vouchers	37
6	Konklusion	38
7	Forkortelser	40
8	Litteraturliste	40

Abstract

VAT is a revenue-generating tax levied on the value on goods or services with a general obligation to charge VAT on every supply of goods or services. It is a requirement for a transaction to become VAT-taxable that a supply for consideration have been performed, see the Danish VAT Act § 4(1). If the transaction does not meet this requirement no VAT-taxable transaction have been performed.

When it is determined that a VAT-taxable transaction have been performed next the chargeable event must be determined. As a rule, the chargeable event takes place when the VAT-taxable transaction is completed however, the chargeable event can take place both before and after. This thesis focusses on vouchers, which VAT treatment was determined based on the rules for prepayments until 2019.

In 2019 the amending Directive 2006/112/EC as regards the VAT treatment of vouchers was implemented in the European Union. The Directive was implemented to ensure a uniform treatment of vouchers as there were differences between the Member States.

Thus, defining a “voucher” presents more issues regarding the VAT treatment. This thesis sets out to determine the correct VAT treatment of vouchers based on the implemented Directive as the Directive defined two types of vouchers: a single-purpose voucher and a multi-purpose voucher. The correct qualification of the voucher affects both the time of the chargeable event, the VAT chargeable amount and the distribution of vouchers, together with the treatment of nonredeemed vouchers.

Before analyzing the VAT treatment of vouchers as implemented in 2019 the thesis analyzes the economic aspects of using vouchers both from the consumer’s and company’s perspective. This concludes that the company have more benefits, when using vouchers in their business than the consumer.

Next, the thesis provides an overview of the general VAT system together with the VAT treatment of vouchers before 2019 and discuss the implementation of the amending Directive.

Based on this, the thesis analyses issues regarding vouchers and attempts to construe the correct VAT treatment of vouchers as the European Court of Justice would construe it.

In conclusion a single-purpose voucher occurs when the goods or services and the place of delivery is specified at the time of issuance. The chargeable event for a single-purpose voucher arises at the time of issuance together with every transfer before redemption. Further, a multi-purpose voucher occurs when the voucher cannot be qualified as a single-purpose voucher. The chargeable event for a multi-purpose voucher is the time om redemption. Every transfer of the voucher before redemption is VAT-taxable as a regular service.

The thesis cannot with certainty determine the correct VAT treatment of unredeemed multi-purpose vouchers, after which the chargeable event occur when the voucher is redeemed. Yet, the thesis argues both for and against the VAT-liability for unredeemed multi-purpose vouchers. The inability to draw conclusions seems to be caused by a decision made by the Danish Tax Tribunal, after which they change the former treatment of unredeemed vouchers together with lack of case law from the European Court of Justice.

1 Indledning og problemformulering

Gavekort er en populær og nem løsning når der skal gives gaver, da den fremstår mere personlig end et pengebeløb, og giver modtageren mulighed for selv at vælge sin gave.¹ Virksomheden der sælger gavekort kan ligeledes opnå fordele, eksempelvis viser en tendens fra online virksomheden *Send en tanke*, at 72 % af de kunder der indløser et gavekort, køber for mere end gavekortets beløb.²

Et gavekort udgør altså en voucher, som er et værdibevis med en bestemt pengeværdi og som senere kan bruges til at betale helt eller delvist for en vare eller ydelse.³

Vouchers ser således ud til ofte at være en fordel for både virksomheden, der kan udvikle mersalg og øge omsætningen, for gavegiveren som ikke skal bruge for meget tid på at vælge

¹ Eliassen, Sia (2018) s. 17

² *Send en tanke, 6 gode grunde til at sælge (endnu flere) gavekort*

³ Amand, Christian (2017) s. 150

gavekortet, og endelig for gavemodtageren, som ud fra et nærmere udvalg selv kan vælge sin endelige gave.

For så vidt angår moms, skal der generelt betales moms af enhver leverance af varer og ydelser mod vederlag. Momsplichten indtræder som udgangspunkt på det tidspunkt, hvor den faktiske levering finder sted, men kan også indtræde tidligere eller senere, afhængig af hvornår betalingen foreligger.⁴

Det er altså afgørende for en korrekt momsmæssig behandling af transaktioner med vouchers, at virksomheder kan afgøre, om der er tale om en transaktion med vouchers i momsmæssig forstand, og i så fald hvornår virksomheden er forpligtet til at afregne moms heraf, samt på hvilket grundlag virksomheden skal afregne moms. Fordi vouchers relaterer sig til en senere levering af varer eller ydelser, er det dog ikke helt enkelt at fastlægge.

Allerede i 2006 satte kommissionen fokus på, at der var behov for harmoniserede regler vedrørende moms på transaktioner med vouchers, i takt med et stigende forbrug af gavekort, værdikuponer, forudbetalinger og lignende.⁵

For at imødekomme behovet om harmoniserede regler i EU og sikre en mere ensartet behandling af transaktioner med vouchers, trådte nye særskilte regler for vouchere i kraft d. 1. januar 2019.⁶

EU-kommissionen vedtog Rådets direktiv (EU) 2016/1065 af 27. juni 2016 (herefter: voucherdirektivet) om ændring af direktiv 2006/112/EF (herefter momssystemdirektivet) vedrørende behandlingen af vouchere. Direktivet blev implementeret i den danske momslov ved lov nr. 1726 af 27. december 2018.

Reglerne for vouchers har således til formål at præcisere hvordan transaktioner med vouchers skal behandles momsmæssigt.⁷ I denne henseende introduceres eksempelvis flere forskellige typer voucher-definitioner.

Derfor vil afhandlingen undersøge i hvilket omfang voucherdirektivet ændrer den momsmæssige behandling af vouchers, herunder i relation til hvornår der foreligger en voucher og tidspunktet for momsplichtens indtræden ved transaktioner med vouchers.

Endvidere giver særligt opdelingen af vouchers til ét eller flere formål anledning til usikkerhed om den korrekte momsmæssige behandling når disse overdrages eller aldrig indløses.⁸ Derfor undersøger afhandlingen ligeledes opdelingen af vouchers i forbindelse med den kommercielle distribution af vouchers samt vouchers der ikke indløses.

Afhandlingen vil undersøge påstandene om økonomisk gavn for både virksomhed og forbruger, ved en analyse af virksomhedens og forbrugerens økonomiske aspekter ved brug af vouchers.

1.1 Afgrænsning

Til besvarelse af afhandlingens problemstilling, foretages en række afgrænsninger.

Af hensyn til afhandlingens omfang inddrages der kun eksisterende empiri og ikke ny empiri. Det anerkendes at det kan være relevant at udføre interviews til vurderingen af den momsmæssige behandling af vouchers i praksis, samt hvilken usikkerhed der kan være forbunden hermed.

⁴ DJV D.A.7.2.2

⁵ Amand, Christian (2017) s. 151

⁶ Betragtning nr. 2 til voucherdirektivet

⁷ Betragtning nr. 2 til voucherdirektivet

⁸ Taxud.c.1(2019) 7743273 s. 2

I afhandlingen undersøges tidspunktet for momspligtens indtræden. I den forbindelse fokuserer afhandlingen på at undersøge udgangspunktet for momspligtens indtræden ved transaktioner med vouchers. Afhandlingen vil ligeledes undersøge tidspunktet for momspligtens indtræden ved forudbetalinger, idet dette er særligt relevant for den tidligere momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers.

Momspligten kan i visse situationer også indtræde senere end leveringstidspunktet. På baggrund af, at momspligtens indtræden ved forudbetalinger er særligt relevant ved analysen af vouchers, vil forholdet om momspligtens indtræden på et senere tidspunkt ikke behandles i afhandlingen.⁹

Derudover behandler afhandlingen ikke forhold vedrørende momsfradragets retten eller momsfritagelser.

1.2 Metodeovervejelser

Nærværende afhandling har et primært juridisk fokus, hvorefter det søges at udlede gældende ret for den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers. Desuden indeholder afhandlingen også et tværfagligt element og inddrager økonomiske aspekter ved brugen af vouchers.

Den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers følger af momssystemdirektivet og voucherdirektivet, hvilke er implementeret i den danske momslov. Medlemsstaterne er underlagt særlige krav til gennemførelse af EU-retten i national ret, hvorfor EU-retten ikke opfattes som national ret, men alligevel udgør en integreret del af national ret.¹⁰

EU-retten indeholder desuden særlige fortolkningsprincipper udviklet af EU-Domstolens praksis, såsom princippet om EU-rettens forrang, princippet om EU-konform fortolkning og direkte anvendelighed.¹¹ EU-Domstolen træffer afgørelse i præjudicielle spørgsmål forelagt af medlemsstaterne, hvorfor EU-Domstolen udgør den øverste autoritative fortolker.¹²

Til at besvare problemstillingen i afhandlingen, anvendes den rets dogmatiske metode, hvorefter retskilder beskrives, fortolkes og systematiseres for at fastlægge gældende ret.¹³ Gældende ret udledes på baggrund af, hvad EU-Domstolen vil forventes at nå frem til, hvis den blev præsenteret for de problemstillinger som nærværende afhandling behandler.

Gældende ret ønskes udledt på baggrund af usikkerhed om den korrekte momsmæssige behandling af vouchers, efter nye særskilte regler blev implementeret som følge af voucherdirektivet. Ved at identificere og diskutere betingelserne for den korrekte momsmæssige behandling af en voucher, udleder afhandlingen gældende ret sådan som EU-Domstolen ville fortolke disse.

Afhandlingen indeholder også et element af retshistorie og struktureres ud fra den historiske udvikling for vouchers.¹⁴ Først inddrages en vurderingen af den momsmæssige behandling af vouchers før voucherdirektivet blev vedtaget. Dernæst behandles voucherdirektivets tilblivelse, for slutteligt at analysere den eksisterende behandling af vouchers og udlede gældende ret på baggrund af praksis.

Den økonomiske motivation bag brugen af vouchers for forbrugeren, vurderes ved anvendelse af en adfærdsbaseret teori om forbrugeradfærd. Derudover inddrages relevante kilder og

⁹ Se i denne forbindelse Van Doeusum, Ad; et al. s. 231

¹⁰ Engsig Sørensen, Karsten & Hartig Danielsen, Jens (2022) s. 39

¹¹ Thygesen, Jette (2021) s. 15-17

¹² Engsig Sørensen, Karsten & Hartig Danielsen, Jens (2022) s. 244

¹³ Tvarnø, Christina D. & Nielsen, Ruth (2021) s. 55 - 59

¹⁴ Ibid. s. 59

sondringer til at diskutere hvorvidt virksomheden og forbrugeren opnår en primær fordel eller ulempe ved brugen af vouchers.

1.3 Anvendte retskilder

Afhandlingen undersøger på grundlag af nedenfor præsenterede retskilder, hvordan transaktioner med vouchers momsmæssigt skal behandles. Afsnit 1.3.1 beskriver de EU-retlige retskilder og afsnit 1.3.2 beskriver de nationale retskilder, begge i hierarkisk rækkefølge. EU-retten har forrang for national ret hvorfor EU-retlige retskilder er særligt relevant til besvarelse af afhandlingens problemstilling.

1.3.1 EU-retlige retskilder

På momsrettens område, er medlemsstaternes momssystemer primært harmoniseret gennem direktiver.¹⁵ Direktiver udarbejdes på EU-plan og skal implementeres i national lovgivning, jf. TEUF art. 288. Momssystemet er fastlagt i momssystemdirektivet (herefter: MSD) som regulerer opkrævningen af moms i alle medlemsstater. Implementeret i MSD er voucherdirektivet, som blev udarbejdet med henblik på at sikre en ensartet behandling af transaktioner som indebærer vouchers.

En vigtig retskilde er EU-Domstolens afgørelser som har en betydelig præjudikats værdi.¹⁶ For at sikre at de unionsretlige regler overholdes og fortolkes korrekt, er det præjudicielle system i TEUF art. 267 etableret.¹⁷ EU-Domstolen kan herefter med bindende virkning afgøre spørgsmål om fortolkning og gyldighed af retsakter.¹⁸

Tilknyttet EU-Domstolen er 11 generaladvokater, hvis formål er at forelægge forslag til afgørelse i sager der fremstilles EU-Domstolen, som EU-Domstolen kan vælge at tiltræde, men ikke er forpligtet hertil.¹⁹ Retskildeværdien af generaladvokatens udtalelse må opnå delvis samme retskildeværdi som EU-Domstolens afgørelse, når der henvises til udtalelsen.²⁰

Til fortolkning af EU-retlige retskilder inddrages også momsudvalget. Momsudvalget er et rådgivende udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen, hvor medlemsstaterne i et forum kan udveksle synspunkter til fortolkning af MSD, jf. MSD art. 398.²¹ Momsudvalget kan udarbejde retningslinjer på baggrund af Working Papers i dette forum, hvilket udgør en retsakt af vejledende karakter.²²

1.3.2 Nationale retskilder

Afhandlingen indeholder primært det nationale lovgrundlag, men også domstolspraksis og administrativ praksis inddrages til fortolkning af problemstillingen.

Det følger af Grundlovens § 43 at enhver skat ikke kan pålægges uden lov.²³ I Danmark er MSD implementeret i lovebekendtgørelse nr. 1021 af 26. september 2019 om merværdiafgift (herefter: momsloven og ML).

¹⁵ Ramsdahl Jensen, Dennis (2004) s. 39

¹⁶ Engsig Sørensen, Karsten & Hartig Danielsen, Jens (2022) s. 115-116

¹⁷ Ibid. s. 243

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ibid. s. 93

²⁰ Ramsdahl Jensen, Dennis (2004) s. 24, note 72

²¹ DJV D.A.1.4

²² Ibid.

²³ Lov nr. 169 af 05/06/1953, Danmarks Riges Grundlov (Grundloven)

Forarbejder til loven inddrages som et udtryk for lovgivers vilje.²⁴ Forarbejderne består dels af materiale der produceres før der fremsættes lovforslag i Folketinget, dels af materiale der ledsager lovforslaget ved dets fremsættelse i Folketinget eller produceres under dets behandling.²⁵

Den nationale retspraksis der inddrages i afhandlingen, er henholdsvis domspraksis og administrativ praksis. Domspraksis er en vigtig retskilde som er bindende for alle, herunder borgere og skattemyndigheder.²⁶ Det skal dog bemærkes at domspraksis ikke er bindende for højere instanser.²⁷

Administrativ praksis er også relevant ved fastlæggelse af gældende skatteret og har betydning for forvaltningen selv samt borgeren.²⁸ Administrativ praksis ikke er bindende for domstolene men udtrykker Skattestyrelsens opfattelse.²⁹

Derudover inddrages også Skattestyrelsens Juridiske Vejledning (herefter: DJV) som fortolkningskilde. DJV udtrykker Skattestyrelsens opfattelse af gældende ret og retskildeværdien er dermed ikke høj, da den udelukkende er bindende for Skattestyrelsen og dennes medarbejdere.³⁰

2 Økonomiske aspekter ved vouchers

Der foreligger både økonomiske fordele og ulemper for henholdsvis virksomheder der udbyder og indløser vouchers, og forbrugere der anskaffer sig og indløser vouchers.

I en markedsanalyse af det globale marked for vouchers blev markedet vurderet til at udgøre 645 milliarder dollars i 2019, og forventes at stige til 2.076 milliarder dollars i 2027.³¹ Væksten kan blandt andet forklares ved den øgede brug af vouchers som markedsføringsværktøj samt forbrugernes øgede interesse. Særligt har den øgede elektroniske udvikling også har påvirket populariteten på digitale vouchers, særligt under Covid-19³²

Til at beskrive de økonomiske aspekter ved brug af vouchers, for henholdsvis virksomheder og forbrugere, inddrages relevante forhold og undersøgelser.

2.1 Virksomheders anvendelse af vouchers

Vouchers kan udstedes på flere måder, og i det følgende fokuseres der på typen; gavekort. Gavekort kan udstedes til brug i flere virksomheder eller til at gælde i én enkelt butik eller butikskæde.³³

En virksomheds primære incitament til at udstede og tilbyde gavekort til forbrugerne er, at virksomheden sikrer en indtægt, og ofte også en højere indtægt end gavekortets egentlige værdi.³⁴ Undersøgelser har vist, at 72% af forbrugerne som indløser et gavekort, bruger mellem 20 - 40% mere end gavekortets værdi.³⁵ Forklaringen til, hvorfor forbrugeren er villig til at

²⁴ Tvarnø, Christina D. & Nielsen, Ruth (2021) s. 94

²⁵ Ibid. s. 95

²⁶ Bolander, Jane; et al. (2023) s. 118

²⁷ Ibid. s. 116

²⁸ Ibid. s. 119-120

²⁹ Ibid. s. 122

³⁰ Ibid. s. 117

³¹ Technavio (2022)

³² Ibid.

³³ Norvell, Tim & Horkey, Alisha (2017) s. 250

³⁴ Ibid.

³⁵ Ibid.

betale mere end gavekortets værdi i en butik, kan findes ved modellen *The concept of mental accounting*.³⁶

Denne model udvider den økonomiske teori om forbrugeradfærd, hvorefter det antages at en forbruger handler efter en given løsning på et problem, og bevæger sig mod en mere adfærdsbaseret teori om forbrugeradfærd.³⁷ Den mentale budgettering er baseret på, at forbrugeren allokerer visse omkostninger i sit mentale budget før der foretages et køb, hvilket baseres på tidligere købsoplevelser og forventede udgiftsniveau.³⁸ Det mentale budget dækker over udgifter i en husstand samt det enkelte individs forbrug.³⁹

Hvis en forbruger modtager et gavekort, kan værdien af dette gavekort enten medregnes i det allerede eksisterende mentale budget som en besparelse, eller det kan bidrage som en uventet gevinst.⁴⁰ Begge forhold vil anse gavekortet som en ny værdi. Som led heri understreger efterfølgende undersøgelser, at visse forbrugere anser værdien af et gavekort som penge der ikke påvirker det mentale budget på samme måde som en kontant betaling.⁴¹

Ydermere er det undersøgt, at forbrugeren mentalt sammenkobler en betaling med en form for smerte af at betale, hvor smerten dulmes når forbrugeren betaler med et gavekort fremfor kontanter.⁴² Igen påpeges det at gavekortet kan anses som en gratis værdi, hvorfor der ikke forbindes smerte med denne betaling. Dette kan blandt andet medføre, at forbrugeren er tilbøjelig til at bruge en højere værdi end gavekortets pålydende værdi.

Modellen kan eksemplificeres ved en forbrugers ønske om en trøje, til 1000 kr. Beløbet er allerede allokeret i dennes mentale budget da forbrugeren forventer at købe trøjen i nærmeste fremtid. Samtidig modtager forbrugeren et gavekort på 500 kr. til den pågældende virksomhed hvor trøjen kan købes. Hvis forbrugeren anser gavekortet som en besparelse i det mentale budget, vil forbrugeren selv betale det resterende beløb på 500 kr. og dermed have et overskydende beløb på den mentale konto, hvilket kan bruges på andre køb i fremtiden. Såfremt forbrugeren anser det for en uventet gevinst, vil forbrugeren stadig bruge det allokerede beløb på 1.000 kr. på trøjen, og anvende værdien af gavekortet på en ekstra vare. Forbrugeren vælger i begge tilfælde at bruge flere penge end først budgetteret, da gavekortets værdi ikke medregnes i det mentale budget.

Brugen af andre typer vouchers kan også bidrage forskelligt til virksomhedens forretning som blandt andet at fremme kundeloyalitet og markedsføring af virksomheden.

Visse vouchers udstedes som led i kundepleje for at tiltrække nye kunder eller fastholde eksisterende kunder.⁴³ Dette kan være en kundefest hvor en gruppe af kunder opnår rabatter på varer samt får en gavepose med hjem, som indeholder en eller flere værdikuponer til butikken. På den måde investerer virksomheden tid og penge i at pleje nye eller eksisterende kunder.

Ved brug af voucher til markedsføring kan virksomheden også tiltrække nye kunder. Sagen C-288/94, *Argos Distributors*, er et eksempel herpå, hvor virksomheden Argos anvendte et vouchersystem for at tiltrække nye kunder til udstillingslokaler, som på den måde kunne gøre deres navn kendt og øge omsætningen.⁴⁴ Når forlystelsesparker uddeler flyers i supermarkeder indeholdende en gratis børneentrebillet udgør denne også en voucher brugt til markedsføring.

³⁶ Thaler, Richard H (1985) s. 15

³⁷ Ibid. s. 16

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid. s. 15

⁴⁰ Ibid. s. 16

⁴¹ Raghbir, Priya & Srivastava, Joydeep (2008) s. 214

⁴² Ibid. s. 233

⁴³ Norvell, Tim & Horkey, Alisha (2017) s. 250

⁴⁴ Sag C-288/94, *Argos Distributors* p. 8

Virksomheden tiltrækker børnefamilier og samtidig skabes der opmærksomhed på virksomhedens navn. Virksomheden fastlåser på den måde kunden til at komme til virksomheden og bruge den pålydende værdi voucheren, i stedet for at besøge en konkurrent.⁴⁵

Selvom der er mange positive aspekter for virksomheder der udsteder vouchers, er der også visse ulemper forbundet. Blandt andet er der udgifter til selve formatet af en voucher, som design og print af vouchers, samt distributionen.⁴⁶ Derudover kan der være udgifter forbundet med salget af vouchers, hvis disse også udbydes i andre almene forretninger.

Når virksomheder udbyder sine vouchers i en anden almen forretning, skal virksomheden indarbejde en distributionsomkostning til den forretning der agerer mellemhandler. Disse omkostninger medfører ofte at mellemhandleren kræver 10-15% besparelse på voucheren værdi.⁴⁷ Derudover skaber det ikke trafik hos virksomheden her og nu, hvorfor virksomheden ikke har mulighed for at tiltrække den kunde der erhverver voucheren.⁴⁸

Set fra den fordelagtige side kan det dog skabe trafik i virksomheden på lang sigt, da virksomheden bliver synlig i almene forretninger med større kundegrupper. Derudover kan virksomheden gøre andre lokalsamfund opmærksomme på virksomheden, selvom den ikke er placeret i den pågældende by.⁴⁹ Et eksempel er oplevelsesgavekort som ofte distribueres i dagligvareforretninger eller kiosker, og som giver adgang til virksomheder i hele landet.

Et forhold som både kan være en fordel og ulempe for virksomheden i forbindelse med vouchers er ikke-indløste vouchers. Umiddelbart anses det som en fordel for virksomheden da denne får en kontant gave af forbrugeren.⁵⁰ Hvis en voucher ikke bliver indløst, skal virksomheden ikke levere en vare eller ydelse, hvorfor virksomheden opnår en økonomisk fordel. Dette kan sammenholdes med bogføringen af gavekortets værdi, hvorefter virksomheden ved salget af et gavekort skal bogføre værdien som en hensat forpligtelse, og først flytte værdien til virksomhedens indtægter når gavekortet indløses.⁵¹ Når et gavekort ikke indløses og gyldighedsperioden er udløbet, flyttes værdien også til virksomhedens indtægter.⁵²

Ulempen ved ikke-indløste vouchers kommer til udtryk ved at virksomheden ikke får mulighed for at udvikle mersalg eller skabe en relation til en ny kunde.⁵³ Derudover er virksomheden som følge af betalingslovens § 96, stk. 2, forpligtet til at udbetale gavekortets værdi til forbrugeren op til ét år efter gavekortets udløb.⁵⁴ Af bestemmelsens stk. 4 kan virksomheden dog kræve et passende gebyr for at udbetale gavekortets værdi.⁵⁵ Virksomheden får dermed alligevel et forholdsmæssigt beløb af forbrugeren, hvilket dog resulterer i administrative omkostninger.

Gebyret som virksomheden kan kræve, skal svare til de administrative omkostninger for virksomheden. En undersøgelse fra Forbrugerrådet Tænk viste at gebyret kan afvige på tværs af virksomheder og eksempelvis udgør gebyret 100 kr. i Imerco, 50 kr. i Matas og 0 kr. i IKEA, mens en virksomhed som Jensens Bøfhus indeholdt ugyldigt vilkår om at de ikke udbetaler

⁴⁵ Norvell, Tim & Horkey, Alisha (2017) s. 250

⁴⁶ Ibid. s. 251

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Eliassen, Sia (2018) s. 17

⁵¹ Bragg, Steven (2023)

⁵² Ibid.

⁵³ Horne, Dan (2007) s. 193

⁵⁴ Lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2023 om betalinger § 96, stk. 2

⁵⁵ Ibid. § 96, stk. 4

kontakter på udløbne gavekort.⁵⁶ Forskellen i det opkrævede gebyr er relativ stor, hvorfor det ikke kan afvises, at dette bliver påpeget af en forbruger i fremtiden.

På baggrund af ovenstående vurderes der at være overvejende fordele forbundet med at anvende vouchers som en del af virksomheders strategi. Visse negative aspekter kan indtræde, men det må i den forbindelse vægtes højest, at virksomheden umiddelbart kan fastlåse et beløb ved en forbruger og i den forbindelse have muligheden for at udvikle mersalg når voucheren indløses. Det overvejende positive element understreges af modellen om mental budgettering, hvorefter forbrugere har en tendens til at bruge et højere beløb end gavekortets værdi.

2.2 Forbrugerens incitament til at anvende vouchers

På forbrugerens side er der også både positive og negative aspekter når en voucher erhverves og anvendes. I det følgende er der primært fokus på gavekort.

Gavekortet vælges ofte af en gavegiver der er usikker på den helt rigtige gave. Gavekortet giver derfor en fleksibilitet hos gavemodtager, som selv kan vælge sin gave, og hos gavegiver som undgår at bruge tid på at købe en gave der formentlig skal byttes. Gavekortet bidrager også til, at modtageren kan ønske sig et tilskud til en bestemt vare da varens pris eventuelt overstiger et givent gavebudget. Ved at give et gavekort gøres gaven lidt mere personlig, end hvis gavegiver blot giver kontanter.⁵⁷ Dette gavner gavemodtager, som enten modtager et gavekort til præcis den forretning og vare som vedkommende ønsker sig, eller som ved en merbetaling kan tilegne sig de ønskede varer.

Et gavekort som dog ikke længere bliver anset som en personlig gave er oplevelsesgavekort. Et oplevelsesgavekort er enten et åbent gavekort, hvor modtageren kan vælge mellem mange forskellige kategorier såsom massage eller luftballon-tur, eller et mere lukket gavekort som kan indløses til for eksempel en brunch på visse restauranter i Danmark.⁵⁸ Til denne type gavekort følger visse forpligtelser til modtageren, hvorefter modtageren skal vælge hvad denne ønsker af oplevelse, undersøge hvor gavekortet kan indløses samt undersøge eventuelle begrænsninger for gavekortets anvendelsesmuligheder, såsom gyldighedsperiode, prisbegrænsning eller placeringen.⁵⁹

Oplevelsesgavekortet kan dog alligevel være positivt, hvis forbrugeren er usikker på hvad gavekortet skal anvendes til på modtagelsestidspunktet. Ifølge den klassiske teori om forventet nytte vælger en forbruger den vare som forbrugeren mener denne får mest nytte ud af.⁶⁰ Hvis forbrugeren modtager et oplevelsesgavekort og ikke ønsker at benytte denne nu, udskyder forbrugeren indløsningen af gavekortet til den dag hvor forbrugeren har undersøgt oplevelserne bedre. Eftersom oplevelsesgavekort ofte har mange forskellige oplevelser, kan forbrugeren ud fra dette beregne sin forventede nytte.

En generel ulempe ved gavekortet for forbrugeren er, at denne som udgangspunkt har alle risiciene mens virksomheden har alle fordelene.⁶¹ Hvis den pågældende virksomhed begæres konkurs, lukker eller skifter ejer kan gavekortets værdi være tabt, mens virksomheden allerede har opnået deres indtjening. Et praktisk eksempel er et kærestepar som mistede et gavekort på 2.500 kr. til en Michelin restaurant, fordi restauranten efter købet af gavekortet havde skiftet

⁵⁶ Eliassen, Sia (2018) s. 21

⁵⁷ Ibid. s. 17

⁵⁸ Ibid. s. 18

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Vind, Karl (2015)

⁶¹ Eliassen, Sia (2018) s. 17

ejer og adresse.⁶² I dette tilfælde var den nye og gamle ejer ikke enige om hvem der skulle dække gavekortets værdi.

Ydermere kan forbrugeren også miste værdien af gavekortet hvis det udløber. I en undersøgelse fra 2012 foretaget af virksomheden Deloitte, beregnes det at ca. 400 millioner kroner hvert år går tabt i Danmark grundet manglende indløsning af gavekort.⁶³ Siden udførelsen af undersøgelsen er vi blevet mere digitaliseret, og forbrugeren modtager flere kommercielle henvendelser, blandt andet gennem sociale medier og e-mail abonnemeter.⁶⁴ Dette kan resultere i, at forbrugeren mister overblikket over hvilke gavekort denne har liggende, og på den måde ikke får brugt visse gavekort inden for gyldighedsperioden. Med betalingsloven er det dog alligevel muligt for forbrugeren at få nytte af en andel af gavekortets værdi, hvis det omhandler et elektronisk gavekort og forbrugeren anmoder om at få værdien udbetalt.⁶⁵

Samlet set vurderes vouchers fra en forbrugers synsvinkel at have flere negative følgere end positive, hvilket kan sammenholdes med at virksomheden opnår flest positive effekter. Forbrugeren står svagt hvis en virksomhed begæres konkurs eller hvis voucheren ikke indløses inden for gyldighedsperioden. En forbruger kan være glad for at modtage en voucher hvis det er til en virksomhed hvor forbrugeren ønsker at bruge sin penge, dog kan man også risikere at forbrugeren ikke bliver tilfreds med for eksempel et oplevelsesgavekort. Positivt er det overvejende for køberen af en voucher, som ofte er gavegiver, da gaven bliver mere personlig end kontanter men ikke tager lang tid at vælge, som en gave kan gøre.

De negative aspekter for gavekort stemmer ikke overens med den stigende globale interesse for vouchers. Der kan argumenteres for, at den mere digitaliserede verden skaber muligheden for at købe vouchers på tværs af landegrænser, hvilket sammenholdt med virksomheders øgede kommercielle henvendelser medfører en stadig stigende interesse. Mange virksomheder bliver dermed ikke længere begrænset af deres geografiske placering, og kan tilbyde sine vouchers til en større kundekreds.

I forlængelse af den økonomiske tilgang til vouchers vil afhandlingen i de følgende afsnit behandle den momsmæssige behandling af vouchers, som har været genstand for en ændring gennem årene. Transaktioner med vouchers er også underlagt en momspligt hvorfor det er relevant at undersøge.

3 Momsplichtens indtræden

Momsen udgør en generel indirekte skat på forbrug, som pålægges hver transaktion i produktions- og distributionskæden.⁶⁶ Momsen har til hensigt at være så neutral som muligt, hvorefter de afgiftspligtige personer ikke belastes af momsen da de har fradragsret herfor, mens slutbrugeren betaler den samlede beskatning.⁶⁷

Det følger af ML § 4, stk. 1 at der skal foreligge en levering mod vederlag førend der er tale om en momspligtig transaktion. Før der foreligger en sådan *levering mod vederlag*, skal der være en direkte sammenhæng mellem det betalte vederlag og den pågældende levering.⁶⁸

⁶² Ibid. s. 19

⁶³ Ibid. s. 17

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2023 om betalinger § 96, stk. 2

⁶⁶ Thygesen, Jette (2021) s. 20 og Van Doeusum, Ad; et al. (2020) s. 7

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Se nærmere i sag C-102/86, *Apple and Pear Development Council* og Van Doeusum, Ad; et al. (2020) s. 150

Derudover skal der foreligge et gensidigt bebyrdende retsforhold mellem de to parter i transaktionen.⁶⁹

Når det er fastslået at der foreligger en momspligtig transaktion, indtræder momspligten som udgangspunkt på leveringstidspunktet jf. ML § 23, stk. 1.⁷⁰ Hertil følger dog også undtagelser, hvorfor momspligten kan indtræde henholdsvis før eller efter det faktiske leveringstidspunkt.⁷¹ Leveringstidspunktet forstås som det tidspunkt, hvor erhververen får retten til at råde over den leverede genstand eller hvor en ydelse er endeligt afsluttet. Tidspunktet for råderetten er ikke altid sammenfaldende med overgangen af ejendomsretten til genstanden, dog fremgår det ofte af parternes aftale hvornår ejendomsretten overgår fra sælger til erhverver.⁷²

Hvis en erhverver yder en betaling for en vare eller ydelse før der sker levering, er der tale om en forudbetaling hvorefter momspligten kan indtræde allerede på dette tidspunkt. Før den 1. januar 2019 blev vouchers behandlet momsmæssigt på samme måde som en forudbetaling, og visse vouchers vil stadig behandles sådan, hvis de er udstedt før 1. januar 2019 eller ikke opfylder definitionen for en voucher.

I det følgende afsnit introduceres momspligtens indtræden ved levering mod vederlag samt den momsmæssige behandling af forudbetalinger. Afsnittet bidrager til at udlede gældende ret for implementeringen af voucherdirektivet.

3.1 Forudbetalinger

Ved en forudbetaling forstås en transaktion hvor leverandøren modtager hel eller delvis betaling for levering af en vare eller ydelse, før leveringstidspunktet er indtrådt. Det følger af MSD art. 65 at der foreligger en forudbetaling når ”*der betales afdrag, inden leveringen af varerne eller ydelserne finder sted*”.⁷³ Derudover følger det også af bestemmelsen, at i sådanne tilfælde medfører forudbetalingen at afgiften forfalder på tidspunktet for betaling. EU-Domstolen har tidligere fastslået at MSD art. 65 skal fortolkes strengt, da der er tale om en undtagelse.⁷⁴ Bestemmelsen er implementeret i den danske momslov i § 23, stk. 3.

Den økonomiske tankegang bag reglerne om forudbetalinger kan forklares ved, at momssystemet grundlæggende sigter mod at henføre så mange indtægter som muligt til det momsretlige afgiftsgrundlag, blandt andet for at øge Fællesskabets egne indtægter og hensynet til momssystemets neutralitet overfor omsætningen.⁷⁵ Heraf skal reglerne om forudbetalingerne sikre, at Skattemyndighederne modtager den korrekte moms ved en forudbetaling og undgå at momsen aldrig afregnes. Hvis salget af en voucher ikke blev behandlet som en forudbetaling ville momspligten ikke indtræde på udstedelsestidspunktet men på indløsningstidspunktet. Set fra virksomhedens synsvinkel er det en ulempe at momspligten allerede indtræder på forudbetalingstidspunktet, da virksomheden opnår en likviditetsfordel når momspligten først indtræder på et senere tidspunkt.⁷⁶

Det fremgår ikke direkte af bestemmelsen om forudbetaling, om momspligten altid vil indtræde på tidspunktet for forudbetalingen. Det følger dog det af EU-praksis at visse betingelser skal være opfyldt før momspligten indtræder ved forudbetalingen.

⁶⁹ Se nærmere i sag C-16/93, *Tolsma og Van Doeusum, Ad; et al.* (2020) s. 69

⁷⁰ *Van Doeusum, Ad; et al.* (2020) s. 239

⁷¹ *Ibid.* s. 240

⁷² DJV D.A.7.2.3

⁷³ MSD art. 65

⁷⁴ Sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments* p. 45

⁷⁵ Ramsdahl Jensen, Dennis (2004) s. 5

⁷⁶ Sag C-288/94, *Argos Distributors* p. 8

Afhandlings afsnit 3.1.1 og 3.1.2 analyserer EU-praksis og national praksis, for at fastslå hvilke betingelser der skal være opfyldt samt hvornår disse anses for at være opfyldt, før der er tale om momspligt på forudbetalingstidspunktet.

3.1.1 EU praksis

Det understreges i sag C-102/86, *Apple and Pear Development Council* at der skal være en direkte sammenhæng mellem den leverede genstand og det modtagne vederlag, før der foreligger en afgiftspligtig transaktion.⁷⁷ Ved en forudbetaling skal der også være en direkte sammenhæng, hvorfor genstanden for den fremtidige levering skal være kendt og specifikt angivet på forudbetalingstidspunktet, jf. sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments* ligesom den fremtidige afgiftssats for den pågældende levering skal være underlagt én enkelt afgiftssats, jf. sag C-520/10, *Lebara Ltd*. Når alle forhold er kendt ved forudbetalingen, tilkendegiver de kontraherende parter at påtage sig alle de økonomiske følger, hvorfor afgiftspligten indtræder på dette tidspunkt.⁷⁸

Det er leveringen af en vare eller ydelse der udgør den momspligtige transaktion, og ikke den betaling der foretages i forbindelse hermed.⁷⁹ Derfor vil en betaling for en vare eller ydelse, som endnu ikke er leveret og som endnu ikke er specifikt angivet, ikke være genstand for momspligt på forudbetalingstidspunktet efter MSD art. 65.⁸⁰

Ifølge ovennævnte EU-praksis kan det udledes at to betingelser skal være opfyldt før momspligten indtræder;

1. varen eller ydelsen, som forudbetalingen dækker over, skal være specifikt angivet, samt
2. være underlagt én enkelt og kendt afgiftssats ved forudbetalingen.

Således opstår spørgsmålet hvornår en vare eller ydelse er tilstrækkeligt specifikt angivet til at opfylde betingelsen herom. EU-Domstolen har taget stilling til dette i flere afgørelser og i det følgende analyseres relevante afgørelser med fokus på dette aspekt.

I sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments* fremgik det, at en forudbetaling, for en fremtidig levering af varer som endnu ikke er specifikt angivet, ikke skulle afgiftspålægges ved forudbetalingen efter MSD art. 65.⁸¹ Køberen forudbetalte et beløb og kunne derefter vælge varer fra en liste, på grundlag af en aftale som køberen kunne ændre eller opsige ensidigt og få betalingen tilbage.⁸² EU-Domstolen påpegede at det ikke er tilstrækkeligt angivet hvilken vare eller momsats der ville gælde ved den fremtidige levering, hvorfor momspligten ikke indtrådte på forudbetalingstidspunktet.⁸³

Ej heller var ydelsen og momssatsen kendt på tidspunktet for forudbetalingen i sag C-270/09, *MacDonald Resorts Ltd*, hvor selskabet udstedte pointrettigheder. Ordningen i nærværende sag gik ud på, at kunden erhvervede nogle point som på et senere tidspunkt kunne ombyttes til et ophold i en bestemt bolig eller en tjenesteydelse ved selskabet.⁸⁴ Hverken boligens placering, momssatsen eller den specifikke ydelse var altså angivet på udstedelsestidspunktet. Som følge heraf, fandt EU-Domstolen at betingelserne for momspligtens indtræden på

⁷⁷ Sag C-102/86, *Apple and Pear Development Council* p. 11

⁷⁸ Sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments* p. 49

⁷⁹ Sag C-108/99, *Cantor Fitzgerald International* p. 17

⁸⁰ Sag C-270/09, *MacDonald Resorts Ltd*. p. 31-32

⁸¹ Sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments* p. 51

⁸² *Ibid.* p. 27

⁸³ *Ibid.* p. 51

⁸⁴ Sag C-270/09, *MacDonald Resorts Ltd*. p. 21

forudbetalingstidspunktet ikke var opfyldt.⁸⁵ Således var der ikke tale om en forudbetaling hvor momspligten allerede indtrådte ved udstedelsen af pointrettighederne.

I sag C-270/09, *MacDonald Resorts Ltd* var generaladvokat V. Trstenjak dog ikke helt enig, og i sit forslag til afgørelse konkluderer V. Trstenjak, at hvor der tages udgangspunkt i tidspunktet for indløsningen af pointrettighederne, er dette blot en hensigtsmæssig løsning ved første øjekast, men bidrager til flere administrative vanskeligheder.⁸⁶ EU-Domstolen anerkendte, at der kan foreligge administrative vanskeligheder ved at momspligten først indtræder ved indløsningen, men at dette ikke kan begrunde den løsning som selskabet forelagde, hvorefter leveringsstedet skulle fastsættes efter ledige boliger på udstedelsestidspunktet, da denne medfører øget risiko for misbrug.⁸⁷

Bedre var varen og momssatsen angivet i sag C-520/10, *Lebara Ltd*, hvor visse telefonkort var tilstrækkeligt angivet på udstedelsestidspunktet, til at momspligten allerede indtrådte på dette tidspunkt. Sagen vedrørte hvorvidt en telefonoperatørs overdragelse af telefonkort til en distributør var momspligtige, når distributøren videresolgte disse til forbrugeren.⁸⁸ Telefonkortene kunne kun foretage internationale telefonopkald til kendte destinationer og med takster fastsat på forhånd: hvorfor der var tale om adgang til én tjenesteydelse hvis art, antal og afgiftssats var fastsat på forhånd.⁸⁹ Momspligten indtrådte altså på forudbetalingstidspunktet, ved overdragelsen fra telefonoperatøren til distributøren.⁹⁰

Også i sagen C-549/11, *Orfey Bulgaria EOOD* var betingelserne som angivet ovenfor opfyldt. I nærværende sag blev en bygge- og brugsret stiftet med henblik på et selskabs opførelse af en bebyggelse, mod levering af byggeydelser på visse faste ejendomme. Her var der også tale om en tilstrækkeligt defineret ydelse, hvorfor momspligten indtrådte ved stiftelse af bygge- og brugsretten, og dermed før selve ydelsen leveres.⁹¹

Det synes mest nærliggende at fastlægge på baggrund af EU-Domstolens praksis på området, at førend momspligten kan indtræde allerede ved en forudbetaling efter MSD art. 65, skal den fremtidige levering af varen eller ydelsen være kendt og specifikt angivet på forudbetalingstidspunktet, mens transaktionen også skal være underlagt én enkelt afgiftssats.

3.1.2 National praksis

I den danske momslov er bestemmelsen omkring momspligtens indtræden ved en forudbetaling indsat i § 23, stk. 3. I tilfælde hvor en leverandør modtager betaling før der er foretaget levering, vil momspligten indtræde allerede på forudbetalingstidspunktet, og dermed udgøre leveringstidspunktet.⁹² Ved modtagelse af en delvis betaling indtræder momspligten på denne delvise forudbetaling på dette tidspunkt, og der vil opstå flere leveringstidspunkter i forbindelse med leverancen.

Før momspligten kan indtræde på forudbetalingstidspunktet skal alle relevante forhold vedrørende varen eller ydelsen, som forudbetalingen relaterer sig til, være kendte på dette tidspunkt. Det følger af Skattestyrelsens opfattelse i DJV om ML § 23, stk. 3, at denne ikke finder anvendelse når det på forudbetalingstidspunktet er aftalt, at en vare skal leveres til et andet EU-land eller tredjeland, da denne levering er momsfri efter ML § 34, jf. SKM2015.258.SR.

⁸⁵ Ibid. p. 33

⁸⁶ Forslag til afgørelse fra Generaladvokat V. Trstenjak i sag C-270/09 *MacDonald Resorts Ltd* punkt 86

⁸⁷ Sag C-270/09, *MacDonald Resorts Ltd*. p. 34-37

⁸⁸ Sag C-520/10, *Lebara Ltd* p. 19

⁸⁹ Ibid. p. 28

⁹⁰ Ibid. p. 43

⁹¹ Sag C-549/11, *Orfey Bulgaria EOOD* p. 40

⁹² DJV D.A.7.2.5

Skattestyrelsen har taget stilling til betingelserne for momspligtens indtræden på forudbetalingstidspunktet ved en række administrative afgørelser. Blandt andet vil udstedelse af gavekort, som kan anvendes til både varer og kontanter i en række forretninger ikke opfylde betingelserne herfor. I dette tilfælde indtræder momsens først på indløsningstidspunktet, jf. SKM2006.505.SR og SKM2014.843.SR, eftersom varen ikke er specificeret på udstedelsestidspunktet.

Omvendt var betingelserne for momspligtens indtræden på forudbetalingstidspunktet opfyldt i SKM2014.256.SR hvor Skattestyrelsen konkluderede at varen var specifikt angivet. I det bindende svar driver Spørger en tankstation hvor man som forbruger, der gerne ville betale kontant, skulle forudbetale i butikken før brændstofpumpen låses op.⁹³ Da forbrugeren kun kan bruge det forudbetalte beløb til en vis mængde brændstof, vurderede Skattestyrelsen at varen var specifikt angivet, hvorfor momspligten indtrådte på forudbetalingstidspunktet.

Også i SKM2015.239.SR, SKM2021.195.SR og SKM2021.203.SR indtrådte momspligten på tidspunktet for et leasingselskabs forudbetaling til et serviceselskab. Serviceselskabet forudfakturerede et leasingselskab for visse serviceomkostninger, hvorefter Skattestyrelsen konkluderede, at momspligten ville forfalde på dette tidspunkt hvis leasingselskabet betaler fakturaen i umiddelbar forlængelse heraf.⁹⁴

Ligesom EU-Domstolens praksis fastlægger dansk praksis, at det er en betingelse for at en forudbetaling er omfattet af ML § 23, stk. 3 at varen eller ydelsen er specificeret på forudbetalingstidspunktet.

I Skattestyrelsens Juridiske Vejledning indgår dog også en betingelse om, at førend momspligten kan indtræde på forudbetalingstidspunktet, skal leverandøren have opnået råderet over betalingen.⁹⁵

Denne betingelse blev fastlagt i Landsskatterettens afgørelse i SKM2009.819.LSR, hvor et deponeret beløb i et selskabs pengeinstitut ikke udgjorde en forudbetaling da selskabet ikke havde råderet over beløbet på dette tidspunkt.⁹⁶ Selskabet solgte sommerhuse og påbegyndte først byggeprocessen når en kontrakt herom var underskrevet af begge parter. Ved underskrift af kontrakten, skal køber deponere et beløb på 150.000 kr. på en deponeringskonto i sælges pengeinstitut. Først ved underskrivelse af skødet frigives pengene.⁹⁷

Det følger ikke eksplicit af EU-praksis, at det er en betingelse at leverandøren har opnået råderet over det forudbetalte beløb. Dog må det vurderes at indgå i ordlyden af ML § 23, stk. 3, ved: ”*Finder betaling helt eller delvis sted*”, at der kun kan foreligge en *betaling* hvis modtageren rent faktisk har modtaget beløbet. I ovenstående afgørelse fra Landsskatteretten var beløbet låst på en konto i pengeinstituttet, hvorfor leverandøren altså ikke havde modtaget beløbet endnu.

På baggrund af ovenstående konkluderes det, at national praksis følger EU-praksis, dog udtrykker national administrativ praksis også en yderligere betingelse. Denne betingelse må dog vurderes at indgå indirekte i EU-praksis men ikke direkte afprøvet i praksis, da de behandlede EU-afgørelser, vedrører beløb som er både betalt og modtaget.

Sammenfattende indtræder momspligten på forudbetalingstidspunktet når to betingelser er opfyldt. Varen eller ydelsen, som forudbetalingen relaterer sig til, skal være kendt på

⁹³ SKM2014.256.SR

⁹⁴ SKM2015.239.SR, SKM2021.195.SR og SKM2021.203.SR

⁹⁵ DJV D.A.7.2.5

⁹⁶ SKM2009.819.LSR

⁹⁷ Ibid.

udstedelsestidspunktet samtidig med at momssatsen herfor er kendt og udgør én enkelt moms-sats. Først når disse betingelser er opfyldt indtræder momspligten på forudbetalingstidspunktet.

4 Voucherdirektivet

Afhandlingens afsnit 4 har til formål at analysere tilblivelsen af voucherdirektivet på baggrund af det fremsatte forslag til direktivet og direktivet som vedtaget. Med afsæt i udtalelser under behandlingsperioden, vurderes det hvordan voucherdirektivet blev vedtaget. Derefter behandler afhandlingens afsnit 5, hvordan vouchers behandles som følge af voucherdirektivets implementering.

Udtrykket ”vouchers” har været genstand for en del forskellige definitioner, og er tidligere blevet omtalt som blandt andet *en ret til en vare eller tjenesteydelse, en ret til prisreduktion* samt *et bevis for betaling*.⁹⁸ Derudover anvendes udtrykket ”voucher” også som et udtryk for instrumenter såsom gavekort, telekort og rabatkuponer.⁹⁹

De mange forskellige definitioner, har ført til forskellige momsmæssige behandlinger af transaktioner med vouchers, på tværs af medlemsstaterne.

4.1 Tilblivelse af voucherdirektivet

På EU-plan blev vouchers før den 1. januar 2019 momsmæssigt behandlet efter samme bestemmelser som forudbetalinger. Behovet for en mere ensartet behandling af moms på vouchers i alle EU-lande resulterede i at Europa kommissionen fremsatte COM(2012), med titlen *Forslag til Rådets Direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem for så vidt angår behandlingen af vouchere* (herefter omtalt: forslag til voucherdirektivet) d. 10. maj 2012.¹⁰⁰ Forslaget blev vedtaget d. 27. juni 2016 med virkning pr. 1. januar 2019.¹⁰¹ Som følge af voucherdirektivet arbejder kommissionen i øjeblikket på at udarbejde en opfølgende rapport vedrørende implementeringen af disse regler, baseret på information fra medlemsstaterne.¹⁰²

I forslag til voucherdirektivet, blev nye bestemmelser i MSD fremlagt, med det formål at skabe klarhed om den afgiftsmæssige behandling af vouchers.¹⁰³ En vouchers formål er blandt andet at udvikle markedet, lette betalingsprocessen samt skabe loyalitet ved kunderne.¹⁰⁴ Derfor understregede forslaget til voucherdirektivet også nødvendigheden af at tilføje særskilte regler vedrørende momsbehandlingen på transaktioner med vouchers i MSD.

Den manglede harmonisering på området har tidligere resulteret i, at medlemsstaterne udviklede egne regler, som i visse tilfælde kunne medføre dobbeltbeskatning eller ingen beskatning samt skatteunddragelse.¹⁰⁵ Vigtigheden af implementering af fælles regler blev også understreget ved, at markedet for vouchers i EU på daværende tidspunkt udgjorde 52 mia. EUR om året, hvilket førte til en alvorlig ineffektivitet på det indre marked.¹⁰⁶

⁹⁸ Amand, Christian (2017) s. 150

⁹⁹ Bijl, Jeroen (2013) s. 115

¹⁰⁰ Forslag til voucherdirektivet

¹⁰¹ Voucherdirektivet

¹⁰² Taxud.c.1(2024) 2616014 s. 3 og voucherdirektivet art. 410b

¹⁰³ Forslag til voucherdirektivet s. 2

¹⁰⁴ Ibid. s. 3

¹⁰⁵ Ibid. s. 2

¹⁰⁶ Bijl, Jeroen (2013) s. 115

Det grundlæggende spørgsmål i forslag til voucherdirektivet omhandlede, hvornår en transaktion, som er knyttet til en voucher, skal afgiftspålægges.¹⁰⁷ Medlemsstaterne behandlede førhen dette forskelligt, hvorefter nogle medlemsstater afgiftspålagde vouchers ved udstedelse af voucheren mens andre først gjorde det ved indløsningen.¹⁰⁸ Når afgiften ikke pålægges på samme tid i medlemsstaterne, skaber det problemer for de virksomheder der ønsker at udbyde vouchers som kan anvendes i flere medlemsstater, og dermed på tværs af landegrænser i det indre marked. Dette kan i en vis grad stride imod førnævnte formål med vouchers, da det alt andet lige besværliggør at udvikle markeder og skabe loyalitet til virksomhedernes kunder, når medlemsstaterne ikke behandler sådanne transaktioner ens.

Forslaget blev opdelt i fem afsnit, baseret på de områder hvor kommissionen foreslog ændringer i MSD for at løse problematikker og usikkerhed omkring den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers.¹⁰⁹ De fem afsnit fra forslaget berøres i det følgende og sammenholdes med voucherdirektivet som vedtaget, herunder de implementerede bestemmelser. Afsnittet indeholder til sidst en kort præsentation af voucherdirektivet som implementeret i national lovgivning.

4.1.1 Definitionen af en voucher

Som tidligere nævnt forelå der ikke en entydig definition af en voucher førend voucherdirektivet blev implementeret. I forslag til voucherdirektivet blev det foreslået at indsætte en ny art. 30a til MSD med en definition af en voucher. Efter det foreslåede defineres en voucher som ”*et instrument, der giver ret til at modtage en levering af varer eller ydelser eller til at modtage en rabat eller en bonus med hensyn til en levering af varer eller ydelser, og hvor der består en tilsvarende forpligtelse til at opfylde denne ret.*”¹¹⁰

Forslaget om at indsætte en definition på en voucher blev vedtaget og indsat som en ny art. 30a, dog blev ordlyden af bestemmelsen ikke som fremsat i forslaget. I MSD fremgår det nu i tilføjelsen af art. 30a, nr. 1, at *en voucher er et instrument hvorefter der består en forpligtelse til at acceptere denne som hel eller delvis modværdi for en vare eller ydelse, og hvor de varer eller ydelser der skal leveres, eller dennes leverandør, er angivet på selve voucheren eller tilhørende dokumentation.*¹¹¹

Definitionen af en voucher blev ved implementeringen ændret fra at være *en ret* til en vare eller ydelse for erhververen, til at blive *en pligt* til leverandøren om at acceptere denne som modværdi. Baggrunden for denne ændring er ikke omtalt af EU-kommissionen, men det må antages at ændringen er sket for at understrege, at en voucher fungerer som en form for forudbetaling, hvor leverandøren er forpligtet til at modtage denne.

Derudover indeholdt forslag til voucherdirektivet også den type voucher der udgør en *ret til rabat på en vare eller ydelse.*¹¹² I betragtningerne til voucherdirektivet fremgår det dog udtrykkeligt at en voucher der giver ret til en rabat på en vare eller ydelser, ikke bør omfattes af disse regler.¹¹³ Det forhold, at der ikke er inddraget retningslinjer for en ”*ret til rabat*” i det endelige voucherdirektiv er blevet omtalt som problematisk og som en klar mangel da EU-Domstolen tidligere har taget stilling til en række problemstillinger vedrørende rabatkuponer.¹¹⁴ Det

¹⁰⁷ Forslag til voucherdirektivet s. 3

¹⁰⁸ Ibid.

¹⁰⁹ Ibid.

¹¹⁰ Ibid. art. 30a nr. 1

¹¹¹ MSD art. 30a, nr. 1

¹¹² Forslag til voucherdirektivet s. 5

¹¹³ Betragtning nr. 4 til voucherdirektivet

¹¹⁴ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 28-29. Vedr. tidligere stillingtagen, se blandt andet sag C-126/88 Boots Company plc

understreges dermed, at der har været en usikkerhed på rabatkuponer hvorfor det burde være medtaget som fremstillet i forslaget.

Art. 30a som indført ved voucherdirektivet omtaler foruden den generelle definition af vouchers i nr. 1, også definitionen på vouchers til ét og flere formål i art. 30a nr. 2 og 3. Denne sondring er særligt relevant vedrørende momspligtens indtræden, da denne er forskellig afhængig af de to typer vouchers.

4.1.1.1 Vouchers til ét formål – Single Purpose Voucher (SPV)

Hvis leveringsstedet og momssatsen, for de varer eller ydelser som voucheren kan anvendes til, er kendt på tidspunktet for udstedelse af voucheren, er der tale om en voucher til ét formål efter MSD art. 30a, nr. 2.¹¹⁵ Denne type vouchers betegnes også som *Single Purpose Voucher* (herefter SPV).

Det skal bemærkes, at det ikke er den specifikke vare eller ydelse der kræves kendt på tidspunktet for udstedelse, men blot leveringsstedet og momssatsen. Udsteder af voucheren kan være den samme som leverandøren af varen eller ydelsen som voucheren relaterer sig til, dog kan der også være tale om to uafhængige parter.¹¹⁶

Et eksempel på en SPV er en voucher der kan bruges til hotelovernatninger på flere forskellige hoteller eller til brunch på forskellige restauranter, her i landet. I disse tilfælde er både leveringsstedet og momssatsen kendt for såvel hotelydelsen og restaurantydelsen, hvorfor sådan en voucher skal kvalificeres som en SPV.

Definitionen af en SPV lægger sig meget tæt på hvad vi forstår som en forudbetaling i MSD art. 65. Der kan opstå et problem ved denne meget tætte definition, som kan være til ulempe for udstederen i det tilfælde hvor voucheren ikke bliver indløst.¹¹⁷ Hvis en voucher ikke bliver indløst, er det ikke muligt for udstederen at bevise dette og dermed få den betalte moms tilbage, hvorimod hvis en forudbetaling ikke ender med at blive leveret kan der være en mulighed for en sådan tilbagebetaling.¹¹⁸ Dette hænger sammen med, at man ved udstedelsen af en SPV anser denne transaktion som en levering af den vare eller ydelser som voucheren relaterer sig til, mens en forudbetaling ikke udelukker at den fremtidige levering ikke sker.

Denne særlige problemstilling om ikke-indløste vouchers, behandles nærmere i afhandlingens afsnit 5.5.

4.1.1.2 Vouchers til flere formål – Multi Purpose Voucher (MPV)

Hvis en voucher ikke falder ind under definition på en voucher til ét formål i MSD art. 30a, nr. 2, er der tale om vouchers til flere formål. Denne type vouchers betegnes også som *Multi Purpose Voucher* (herefter MPV).

Bestemmelsen i art. 30a, nr. 3 opsamler de resterende vouchers ved at definere denne type voucher, som de vouchers der ikke falder under definitionen for en SPV.¹¹⁹ Der foreligger altså en negativ afgrænsning af en MPV, hvorfor denne retter sig mod de vouchers hvor leveringsstedet og momssatsen ikke er kendt eller tilstrækkeligt angivet på udstedelsestidspunktet. En MPV kan derfor beskrives som en mere usikker voucher, da hverken udstederen eller forbrugeren har kendskab til hvor voucheren indløses, eller til hvilken vare eller ydelse, og dermed momssats, voucheren indløses til, før den faktiske indløsning sker.

¹¹⁵ MSD art. 30a, nr. 2

¹¹⁶ MSD art. 30b, stk. 1

¹¹⁷ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 30

¹¹⁸ Ibid.

¹¹⁹ MSD art. 30a, nr. 3

Et eksempel på en MPV er en voucher der kan bruges til et restaurantbesøg i flere forskellige lande eller hvor voucheren gælder til både momspligtige og momsfritagne varer eller ydelser. I disse tilfælde er det ikke klart for udstederen hvor voucheren indløses og hvilken momssats den indløses til, hvorfor sådan en voucher betegnes som en MPV.

En kritik af definitionen på en MPV peger på, at det vil være forholdsvist let at inddrage et usikkert element ved en voucher betegnet som SPV, for at få det til at fremstå som en MPV i stedet.¹²⁰ Sammenfattende kan det eksemplificeres ved, at en voucher fra en international restaurantkæde som sælges i Danmark, kan betegnes som en SPV hvis voucheren indeholder en sætning om, at gavekortet kun kan indløses på danske restauranter eller ved at angive de specifikke danske restauranter denne kan indløses til. Hvis denne sætning eller angivelse ikke er indeholdt på voucheren, vil voucheren betegnes som en MPV, da det ikke er tydeliggjort hvorvidt voucheren kan bruges til alle virksomhedens restauranter i samtlige lande, eller kun til de danske restauranter.

Ud fra en økonomisk synsvinkel kan det også give skævheder, at en SPV nemt kan ændres til en MPV, hvis dette misbruges af den afgiftspligtige person som udsteder voucheren.¹²¹ Hvis voucheren udstedes som en MPV, indtræder momspligten først ved indløsning af voucheren, hvilket kan give udstederen en likviditetsfordel hvis denne aldrig indløses.¹²² Afhandlingens afsnit 5.5 behandler denne problemstilling.

4.1.2 Tidspunktet for afgiftspålæggelse

I forbindelse med indsættelse af definitionen på en SPV, blev det også foreslået at indsætte en ændring i MSD art. 65, hvorefter momspligten ved en SPV allerede indtræder ved udstedelsen af denne.¹²³

Definitionen af en MPV medførte, at der blev fremlagt en ny art. 30b, for at imødekomme de potentielle problemer der kan opstå ved, at en MPV defineres som en ukendt vare eller ydelser, samt ukendt momssats. Det følger af forslaget til denne nye art., at momspligten først skal indtræde ved indløsning af MPV'en da udstedelse af en voucher og den efterfølgende indløsning, momsmæssigt skal anses som en enkelt transaktion.¹²⁴

Vigtigheden i artikel 30b blev understreget ved den potentielle dobbelt- eller manglende afgiftspålæggelse, som kan resultere i hindring af kommercielle initiativer eller øget misbrug.¹²⁵ Når retningslinjerne for vouchers ikke fremgår tydeligt af MSD vil medlemsstaterne risikere at håndtere disse transaktioner forskelligt i et momsretligt perspektiv. Dette kan resultere i, at en virksomhed i medlemsstat A udsteder en voucher og myndighederne i medlemsstat A afgiftspålægger voucheren ved udstedelsen, mens erhververen af voucheren indløser denne i medlemsstat B, hvor myndighederne i medlemsstat B afgiftspålægger voucheren ved indløsningen.

Den foreslåede tilføjelse til art. 65 blev ikke vedtaget i det endelige voucherdirektiv, og i stedet blev tidspunktet for momspligtens indtræden indsat i en ny art. 30b. Det følger af den nye art. 30b, stk. 1 at momspligten indtræder på tidspunktet for udstedelse af en SPV. Når en voucher betegnes som en SPV, er varen eller ydelsen samt momssatsen tilstrækkeligt angivet hvorfor den momsmæssige behandling er kendt på udstedelsestidspunktet.

¹²⁰ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 29

¹²¹ Ibid. s. 34

¹²² Ibid.

¹²³ Forslag til voucherdirektivet s. 20

¹²⁴ Ibid. s. 20

¹²⁵ Ibid. s. 6

Dernæst følger det for en MPV af art. 30b, stk. 2, at momspligten indtræder på tidspunktet for indløsningen af denne voucher. Dette underbygges af, at en MPV, modsat en SPV, ikke er tilstrækkeligt angivet på udstedelsestidspunktet, hvorfor momspligten ikke kan indtræde på dette tidspunkt, men først ved indløsningen.

4.1.3 Distribution

Før en voucher overdrages til slutforbrugeren passerer den ofte en kæde af distributører.¹²⁶ Eksempelvis vil en gaveboks til hotelovernatninger eller restaurantbesøg ofte sælges både af udstederen selv, men kan også købes i butikker såsom dagligvareforretninger, livsstilsbutikker eller kiosker. I praksis sker dette ved oplevelsesgavekort fra virksomheden GoDream, som udbyder sine oplevelsesgavekort på egen hjemmeside og en række andre forretninger.¹²⁷ Gavekortet overdrages altså gennem en distributionskæde fra den udbydende virksomhed, til GoDream, som derefter overdrager til en almen forretning som slutteligt overdrager til forbrugeren.

Særligt bliver en MPV ofte overdraget gennem en distributionskæde, hvorfor der i forbindelse med indsættelse af en definition for denne type voucher, også bør indsættes retningslinjer for distributionen af denne.¹²⁸ Forslaget til voucherdirektivet indeholdt derfor et forslag om at tilføje en ny litra d) til art. 25 samt en ny art. 74a og 74b.¹²⁹

Distributionen af en SPV er ifølge EU-kommissionen simpel eftersom momsen af denne er betalt forud.¹³⁰ Ligesom definitionen af denne type voucher angiver, er alle relevante forhold kendt, for at fastlægge momsgrundlaget ved udstedelsen. I det følgende vil der hermed primært fokuseres på distributionen af en MPV.

Kommissionen præciserede i forslaget til voucherdirektivet, at en kendt model for salg gennem distributionskæder medfører en forskel fra den pris som udstederen sælger voucheren til og den pris som kunden betaler, hvilket skyldes distributørens avance.¹³¹ Dette kan resultere i et misforhold mellem udstederens udgående afgift og det sidste led i distributørkædens indgående afgift, hvorfor kommissionen foreslår at indføre en ”nominel værdi” for voucheren, så moms-niveauet forbliver det samme.¹³² Ifølge denne tankegang, skal enhver forskel mellem voucherenes nominelle værdi og prisen som distributøren har betalt for voucheren, anses som en distributionstjeneste. Denne tjeneste pålægges moms mens overdragelsen af voucheren ikke pålægges moms, og dermed forbliver værdien af voucheren den samme.

I en udtalelse til forslaget af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (herefter EØSU) fremgår det af de særlige bemærkninger, at kommissionens forslag om en ny artikel 74a hvor begrebet ”nominel værdi” indføres, kan give komplikationer.¹³³ Ifølge EØSU vil det blive svært at fastsætte afgiftsgrundlaget og den nominelle værdi for en MPV der anvendes på tværs af landegrænser, henset til at der er forskellige momssatser.¹³⁴

I voucherdirektivet som vedtaget er forslaget om en ny litra d) til art. 25 samt en ny art. 74b ikke medtaget. I stedet blev et afsnit om distribution af vouchers indsat i art. 30b, hvorefter distributionen af en SPV reguleres efter stk. 1, og distributionen af en MPV reguleres efter stk. 2.

¹²⁶ Ibid. s. 4

¹²⁷ GoDream. *Vilkår og betingelser*

¹²⁸ Forslag til voucherdirektivet s. 4

¹²⁹ Ibid. s. 4-5

¹³⁰ Ibid. s. 7

¹³¹ Ibid. s. 7

¹³² Ibid. s. 7

¹³³ COM(2012) 206 final — 2012/0102 (CNS), 2013/C 11/06 pkt. 4.8

¹³⁴ Ibid.

For en MPV efter MSD art. 30b, stk. 2, gælder det, at hvis voucheren overdrages til en anden afgiftspligtig person, pålægges der moms på enhver ydelse forbundet med denne overdragelse såsom distributions- eller reklameydelse.¹³⁵ Derudover blev en bestemmelse for fastlæggelse af momsgrundlaget for en MPV indsat i det vedtagne voucherdirektiv, og implementeret i MSD som en ny art. 73a. Efter denne bestemmelse udgør momsgrundlaget det samme som den modværdi der er betalt for voucheren, og i mangel af sådanne oplysninger, den pengeværdi der er angivet på voucheren eller i den tilhørende dokumentation herfor, med fradrag af momsbeløbet for de leverede varer eller ydelser.¹³⁶

For en SPV gælder det efter MSD art. 30b, stk. 1, at enhver overdragelse af denne type voucher betragtes som en levering af de varer eller ydelser, som voucheren relaterer sig til.¹³⁷ Som nævnt, er momsen betalt allerede ved udstedelsen, hvorfor der ikke er usikkerhed om momsgrundlaget eller momssatsen herpå.

Sammenfattende kan det lægges til grund, at der ikke blev indsat en ”nominel værdi” som forslaget til voucherdirektivet indeholdt. Det synes mest nærliggende at, EØSU’s udtalelse bidrog til at fjerne en sådan definition, med begrundelsen om komplikationer. Dertil kommer, at selvom begrebet ”nominel værdi” ikke blev medtaget er der dog tale om den samme tankegang, hvorefter der pålægges moms på enhver distributions- eller reklameydelse i forbindelse med distributionen af en MPV.

Den momsmæssige behandling ved distributionen af vouchers som følge af voucherdirektivet analyseres yderligere i afhandlingens afsnit 5.4.

4.1.4 Rabatkuponer

Forslaget til voucherdirektivet indeholder endvidere et afsnit omkring de problemer der kan opstå i forbindelse med rabatkuponer, når en rabat i sidste ende betales af udstederen og ikke den virksomhed som indløser rabatten, hvorfor en ny art. 35, litra e) og art. 74c blev fremsat.¹³⁸

I det tilfælde hvor udstederen og indløseren af rabatkuponen er den samme afgiftspligtige person, vil det afgiftspligtige beløb nedsættes med rabatbeløbet.¹³⁹ Målet med en ny art. 25, litra e) var derfor, at sikre den momsmæssige behandling når udstederen og indløseren af rabatkuponen ikke er den samme afgiftspligtige person.

Ifølge den foreslåede bestemmelse skal en voucher der giver ret til en rabat, momsmæssigt behandles som en levering af en ydelse fra indløseren til udstederen, når disse ikke er den samme afgiftspligtige person.¹⁴⁰ På baggrund af Domstolens praksis, blev sådanne transaktioner tidligere behandlet som en tredjemandsbetaling fra udstederen til indløseren, hvor udstederen fratrækker tilbagebetalingen i prisen til indløseren.¹⁴¹

I EØSU’s generelle bemærkninger bifaldes det at kommissionen foreslår en definition af rabatkuponer da dette bidrager til klarere regler.¹⁴² I en anden bemærkning til forslaget, udtales det dog at den foreslåede behandling på rabatkuponer ikke er tydelig nok.¹⁴³

Voucherdirektivet som vedtaget indeholder ikke de foreslåede nye bestemmelser for rabatkuponer og i betragtning nr. 4 til voucherdirektivet er det direkte udtrykt, at sådan en voucher

¹³⁵ MSD art. 30b, stk. 2

¹³⁶ MSD art. 73a

¹³⁷ MSD art. 30b, stk. 1

¹³⁸ Forslag til voucherdirektivet s. 5

¹³⁹ Ibid. s. 8

¹⁴⁰ Ibid. s. 12

¹⁴¹ Ibid. s. 8

¹⁴² COM(2012) 206 final — 2012/0102 (CNS), 2013/C 11/06 pkt. 3.8

¹⁴³ Bijl, Jeroen (2013) s. 117

ikke bør være omfattet af voucherdirektivet. Baseret på ovenstående udtalelser og Kommissionens eget forslag må det antages at medlemsstaterne ikke kunne finde enighed herom. Efter vedtagelsen af voucherdirektivet er det dog kritiseret at rabatkuponer ikke blev defineret i samme ombæring, da det nu fortsat er usikkert for disse.¹⁴⁴

4.1.5 Tekniske konsekvenser

Afslutningsvist blev der foreslået at indføre tekniske ændringer af MSD art. 28 og 65 for at løse problematikken omkring den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers.¹⁴⁵

Vedrørende MSD art. 28 følger det af bestemmelsen, at en afgiftspligtig person, der handler i eget navn men for tredjemands regning, skal anses for selv at have modtaget og leveret den pågældende ydelse.¹⁴⁶ Forslaget indeholdt en tilføjelse af stk. 2 til bestemmelsen, hvorefter stk. 1 ikke skulle anvendes hvis en afgiftspligtig person optræder som formidler i forbindelse med levering af en MPV.¹⁴⁷ Yderligere indeholdt den foreslåede tilføjelse til art. 28 en uddybet forklaring af, at momspligten ved en MPV først indtræder ved indløsning, og at tidligere overdragelser skal afgiftspålægges hvis der er tale om distributions- eller reklameydelse.

Vedrørende MSD art. 65 blev det foreslået at indsætte ordene ”*herunder betaling af en voucher til ét formål*”.¹⁴⁸ Således er der tale om en understregning af, at der skal afregnes moms ved udstedelsen af voucheren, hvilket blev medtaget i den nye art. 30b.

Voucherdirektivet som vedtaget indeholdt ikke disse to tekniske ændringer i de respektive artikler. Det må på baggrund af det vedtagne voucherdirektiv, og ovenstående gennemgang af de relevante områder konkluderes, at de foreslåede tilføjelser i dette afsnit ikke blev indsat som særskilte tilføjelser, da der var tale om en understregning af andre indsatte bestemmelser.

4.2 Voucherdirektivet implementeret i den danske momslov

Før voucherdirektivet forelå der ikke klare retningslinjer om den momsmæssige behandling på transaktioner med vouchers i MSD og ej heller i den danske momslov. Ved lov nr. 1726 af 27. december 2018 blev voucherdirektivet implementeret i den danske momslov og §§ 4 a, 4 b, 27 a og 73 b blev indsat.¹⁴⁹ Ordlyden i den danske implementering i momsloven er tilsvarende ordlyden i direktivet. Det skal dog bemærkes, at implementeringen af bestemmelserne i momsloven blev udskudt til den 1. juli 2019 grundet et politisk pres fra Dansk Erhvervs side.¹⁵⁰

En transaktion med en voucher, der opfylder betingelserne for en voucher efter voucherdirektivets bestemmelser, skal behandles herefter. Hvis voucheren ikke opfylder betingelserne, eller er udstedt efter reglerens ikrafttrædelse, skal transaktionen behandles som en forudbetaling, som behandlet i afhandlingens afsnit 3.¹⁵¹

Afhandlingens afsnit 5 behandler praksis og de nationale bestemmelser, som følge af voucherdirektivet.

4.3 Ikke-indløste vouchers

I forslaget til voucherdirektivet omtales det ikke hvad den korrekte momsmæssige behandling vil være, hvis en voucher ikke indløses. EØSU udtalte i sine særlige bemærkninger, at der bør

¹⁴⁴ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 29

¹⁴⁵ Forslag til voucherdirektivet s. 5

¹⁴⁶ MSD art. 28

¹⁴⁷ Forslag til voucherdirektivet s. 19

¹⁴⁸ Ibid. s. 20

¹⁴⁹ Lov nr. 1726 af 27. december 2018

¹⁵⁰ Dansk Erhverv (2019)

¹⁵¹ DJV D.A.4.10.2.2

fastsættes en procedure for manglende indløsning af en SPV, da udstederen af denne allerede har afregnet momsen på udstedelsestidspunktet.¹⁵² Yderligere er det også kommenteret at det bør tilføjes til voucherdirektivet, at når en SPV ikke indløses bør den moms der blev betalt ved udstedelsen af voucheren blive tilbagebetalt.¹⁵³

Det må antages at medlemsstaterne ikke blev enige om en korrekt måde at håndtere ikke-indløste vouchers eftersom voucherdirektivet specifikt angiver, at denne ikke retter sig mod ikke-indløste MPV'er og ikke indeholder retningslinjer for en SPV.¹⁵⁴ Den manglende behandling og enighed om dette forhold, vil kunne resultere i forskelle på tværs af medlemsstaterne.¹⁵⁵ Eftersom voucherdirektivet blev vedtaget med det formål at sikre en ens og harmoniseret momsmæssig behandling af transaktioner med vouchers, må det vurderes at være mangelfuldt, at ikke-indløste vouchers ikke blev omfattet.

Afhandlingens afsnit 5.5 analyserer hvordan vouchers som ikke bliver indløst skal behandles momsmæssigt.

5 Vouchers

Ved vedtagelse af voucherdirektivet blev nye særskilte regler om den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers implementeret. Det må i den forbindelse antages, at den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers nu er ens på tværs af medlemsstaterne. Antagelsen kan dog ikke gælde for ikke-indløste vouchers, eftersom disse ikke bliver behandlet i voucherdirektivet.

EU-Domstolen og nationale danske instanser har taget stilling til de nye implementerede regler få gange, hvilket illustrerer en stadig eksisterende usikkerhed på området for vouchers. Brugen af vouchers kan have konsekvenser hvad angår både det momspligtige beløb og tidspunktet for momspligtens indtræden.¹⁵⁶

Nærværende afsnit har til formål at vurdere hvordan transaktioner med vouchers momsmæssigt skal behandles som følge af implementeringen af voucherdirektivet ved at analysere definitionen, momspligtens indtræden, momsgrundlaget og distributionen af vouchers. Derudover vurderer afsnittet også hvordan ikke-indløste vouchers skal behandles. Med afsæt i analysen uledes gældende ret på området.

Den danske implementering af voucherdirektivet i momsloven er enslydende med direktivet, hvorfor der i det følgende vil være et primært fokus på de nationale danske bestemmelser.

5.1 Definitionen af en voucher

Før den momsmæssige behandling af en transaktion med en voucher bliver aktuelt, skal det først vurderes hvorvidt der egentlig foreligger en voucher. Med voucherdirektivet blev en definition af en voucher indsat, hvorefter en voucher skal forstås som et instrument, hvor der består en forpligtelse til at acceptere denne som modværdi for en senere levering af en vare eller ydelse og hvor leverandøren for anvendelse af dette instrument er angivet på denne eller dennes dokumentation, jf. den danske bestemmelse i ML § 73 b, nr. 1. Således skal instrumentet accepteres som en betaling for en vare eller ydelse, og denne vare eller ydelse eller dennes leverandør, skal være angivet i forbindelse med instrumentet, før der foreligger en voucher.

¹⁵² COM(2012) 206 final — 2012/0102 (CNS), 2013/C 11/06 pkt. 4.5

¹⁵³ Bijl, Jeroen (2013) s. 128

¹⁵⁴ Betragtning nr. 12 til voucherdirektivet

¹⁵⁵ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 33

¹⁵⁶ Van Doeusum, Ad, et al (2020) s. 286

Skatterådet tog allerede stilling til hvornår et instrument er omfattet af definitionen af en voucher samme år som reglerne blev implementeret. I SKM2019.428.SR påtænkte Spørger at sælge turistkort i flere større byer i Danmark, med tilbud om sightseeing ture med busser og kanalbåde samt adgang til en række udvalgte attraktioner og museer.¹⁵⁷ Spørger ønskede i den forbindelse en bekræftelse på, at turistkortene udgjorde en MPV.

I skattestyrelsens indstilling og begrundelse, påpeges det indledningsvist at der kun kan være tale om en MPV hvis der er tale om et instrument som defineret i ML § 73 b, nr. 1.¹⁵⁸ Det blev bemærket, at betragtning nr. 5 til voucherdirektivet fastlægger, at der ikke skal ske ændring i den momsmæssige behandling af blandt andet entrébilletter til museer, hvorfor det er Skattestyrelsens opfattelse af disse skal behandles efter reglerne om forudbetalinger i ML § 23, stk. 3.¹⁵⁹ Førend der foreligger en forudbetaling hvor momspligten indtræder på dette tidspunkt, skal alle forhold omkring den fremtidige levering af en vare eller ydelse være kendt og være genstand for den samme momssats. Eftersom disse turistkort gav adgang til forskellige varer og ydelser som både var momspligtige og momsfrie, og fordi det på tidspunktet for udstedelse af kortet ikke er muligt at forudsige hvad turistkortet ombyttes til eller hvor det anvendes, var der ikke tale om forudbetaling efter ML 23, stk. 3.¹⁶⁰ Skatterådet noterede at nærværende situation ikke var sammenlignelig med SKM2008.356.SR, hvor et museum solgte billetter, der også gav adgang til et nabomuseum.¹⁶¹

Skatterådet opfatter derfor kun kommissionens betragtning nr. 5 til voucherdirektivet som relevant hvis der foreligger en forudbetaling, og ikke når turistkortet ikke opfylder betingelserne for forudbetalinger.¹⁶² Skatterådet vurderede derfor at de omtalte turistkort udgjorde en voucher efter ML § 73 b, nr. 1.

Momsudvalget har også udtalt sig om hvorvidt et citycard udgør en voucher ved 114th VAT committee meeting i 2019.¹⁶³ Det blev noteret, at et citycard som udelukkende giver rabat på turistattraktioner ikke vil være omfattet af definitionen som en voucher, jf. betragtning nr. 4 til voucherdirektivet.¹⁶⁴ Den midlertidige konklusion fra momsudvalget på problemstillingen blev, at et citycard ofte opfylder betingelserne i definitionen af en voucher.¹⁶⁵ Sondringen mellem om der er tale en SPV og en MPV afhænger af hvorvidt stedet for indløsningen af kortet er kendt, og hvorvidt de varer eller ydelser som kortet relaterer sig til, har samme momssats. Dog blev det også pointeret at sådanne citycards kan falde udenfor definitionen af en voucher, hvis der udelukkende er tale om en transportydelse eller entré til kulturelle attraktioner, men at dette er en vurdering der skal foretages ved hver særlige problemstilling.¹⁶⁶

I 2022 tog EU-Domstolen for første gang stilling til de nye regler for vouchers i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB*. Sagen vedrørte virksomheden DSAB, som markedsførte et turistkort til besøgende i Stockholm, hvilket giver turisten adgang til ca. 60 turistattraktioner som blandet andet museer og personbefordringsydelser, herunder egne busser eller sightseeing ture gennem andre arrangører.¹⁶⁷ Turistkortet var gældende i en begrænset periode og gav adgang til både momsfritaget- og momspligtige ydelser, hvorefter momssatsen på de tilbudte

¹⁵⁷ SKM2019.428.SR

¹⁵⁸ Ibid.

¹⁵⁹ Ibid.

¹⁶⁰ Ibid.

¹⁶¹ SKM2008.356.SR

¹⁶² Christiansen, Randi (2022) s. 34

¹⁶³ Taxud.c.1(2019) 7743273 s. 24

¹⁶⁴ Ibid.

¹⁶⁵ Ibid. s. 25

¹⁶⁶ Ibid. s. 26-27

¹⁶⁷ Sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB*, p. 9-10

ydelse, varierede mellem 6% og 25%.¹⁶⁸ Denne problemstilling kan til dels sammenlignes med den problemstilling der blev fremsat tidligere i SKM2019.428.SR.

Det blev indledningsvist bemærket, at de to betingelser i MSD art. 30a, nr. 1 er kumulative, hvorfor det skal undersøges om turistkortet opfylder både en forpligtelse til at acceptere denne som modværdi og om den angiver enten varen eller ydelsen der skal leveres, eller den potentielle leverandørs identitet.¹⁶⁹ De svenske skattemyndigheder argumenterede for, at der ikke foreligger en voucher men blot et oplevelseskort, da det blev antaget at en gennemsnitsforbruger ikke vil kunne benytte samtlige ydelser som kortet giver adgang til, grundet den begrænsede gyldighedsperiode.¹⁷⁰ Derudover argumenterede de italienske myndigheder, at der var tale om et instrument kvalificeret som én enkelt tjenesteydelse.¹⁷¹

EU-Domstolen afviste begge argumenter i afgørelsen, og anførte at gyldighedsperioden ikke er relevant for vurderingen af, om der foreligger en voucher som defineret i MSD 30a, nr. 1.¹⁷² Derudover vil det være i strid med formålet med voucherdirektivet og betragtning nr. 5 hertil, hvis instrumentet skulle kvalificeres som én enkelt tjenesteydelse, da dette ville medføre at momsatsen for transportydelser og entré til museer skulle ændres til den samme.¹⁷³

På baggrund af ovenstående kan det lægges til grund, at vurderingen af hvornår der foreligger et instrument som falder under definitionen som en voucher ifølge MSD art. 4a, nr. 1 og ML § 73 b, nr. 1, udelukkende afhænger af de to kumulative betingelser som fremgår af ordlyden af bestemmelsen. Således er yderligere forhold såsom gyldighedsperiode eller omfanget eller placeringen af de udbudte varer og ydelser ikke relevante for denne vurdering.

Det kan dog ikke udelukkes, at der i fremtiden kan opstå et behov for at inddrage yderlige forhold til vurderingen af hvornår der foreligger en voucher. Særligt for de omtalte turistkort fremstår det også stadigvæk usikkert, hvornår et turistkort vil falde udenfor definitionen af en voucher, grundet betragtning nr. 5 til voucherdirektivet. På nuværende tidspunkt er det kun Skatterådet der har taget stilling hertil hvor det, efter deres opfattelse, vil være aktuelt hvis turistkortet opfylder betingelserne for at anses som en forudbetaling.

5.1.1 Kvalifikationen af en SPV

En voucher kan kvalificeres som en SPV når leveringsstedet og momsen, for de varer eller ydelser som voucheren relaterer sig til, er kendt på udstedelsestidspunktet, jf. ML § 73 b, nr. 2. Når disse to forhold er opfyldt, kan udstederen af voucheren allerede fastslå momspligten på den fremtidige leverance på udstedelsestidspunktet, og udstederen af en SPV bliver derfor ansvarlig for afregning af momsen. Dermed er kvalifikation af en SPV meget nær den tidligere momsmæssige behandling af vouchers efter reglerne om forudbetalinger.¹⁷⁴ Således er spørgsmålet hvornår leveringsstedet og momsen er tilstrækkeligt kendt før betingelserne i ML § 73 b, nr. 2 er opfyldt.

I den første nationale danske stillingtagen til vouchers, efter implementering af voucherdirektivet, i SKM2019.428.SR blev det ikke anset tilstrækkeligt angivet, at et turistkort gav adgang til en række transportydelser og udvalgte attraktioner.¹⁷⁵ Den fremtidige momsmæssige

¹⁶⁸ Ibid. p. 10

¹⁶⁹ Forslag til afgørelse fra generaladvokat T. Čapeta i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* punkt 41 og sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 21

¹⁷⁰ Sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 23

¹⁷¹ Ibid. p. 25

¹⁷² Forslag til afgørelse fra generaladvokat T. Čapeta i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* punkt 57 og sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 24

¹⁷³ Sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 26

¹⁷⁴ Se nærmere i afhandlingens afsnit 3

¹⁷⁵ SKM2019.428.SR

behandling var ikke kendt på udstedelsestidspunktet, da hverken spørger eller de tilsluttede udbydere vidste hvilken leverance der ville ske eller hvor denne ville ske.¹⁷⁶ Voucheren kunne derfor ikke kvalificeres som en SPV efter ML § 73 b, nr. 2.

EU-Domstolen tog også stilling til hvornår der foreligger henholdsvis en SPV eller en MPV i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB*. I generaladvokat T. Čapeta's forslag til afgørelse i sagen, blev det fremhævet at de to betingelser i MSD art. 30a, nr. 2¹⁷⁷ er kumulative og at det særligt indebærer, at der på udstedelsestidspunktet er sikkerhed for den momsmæssige behandling af voucheren, før denne kan falde under definitionen som en SPV.¹⁷⁸ Generaladvokat T. Čapeta klassificerede dermed ikke de omtalte vouchers som en SPV, da momssatsen på udstedelsestidspunktet var ukendt, hvilket EU-Domstolen tiltrådte.¹⁷⁹ Det var altså umuligt at forudse hvilke ydelser voucheren blev indløst til.

I 2024 tog EU-Domstolen for anden gang stilling til definitionen af en voucher i sag C-68/23, *M-GbR*, efter de nye særskilte regler for vouchers. I denne sag solgte den tyske virksomhed M-GbR såkaldte X-cards via sin onlinebutik, hvilke M-GbR køber af andre leverandører i andre medlemsstater. De omhandlende X-cards udgjorde forudbetalte kort, som forbrugere kunne fylde penge på og derefter købe digitalt indhold i onlinebutikken X.¹⁸⁰ Onlinebutikken X drives af virksomheden Y i Tyskland. Y var ansvarlig for udstedelsen af X-cards. X-cards sælges med en landekode matchende den landekode som forbrugeren har oplyst på sin brugerkonto, hvorefter dette kort kun kan bruges i den pågældende land.¹⁸¹ M-GbR havde angivet disse vouchers som MPV'er, mens de tyske skattemyndigheder mente der var tale om en SPV.¹⁸² Konsekvensen af denne forskellige behandling var, at de tyske skattemyndigheder forventede at M-GbR afregnede momsen på udstedelsestidspunktet, mens M-GbR først afregnede det når kortet indløses.

På de omhandlende X-cards blev det indikeret på selve kortet hvilket land kortet skal anvendes i.¹⁸³ På baggrund heraf blev den første betingelse, om at leveringsstedet for den vare eller ydelse som voucheren relaterer sig til, skal være kendt på udstedelsestidspunktet, anset for opfyldt.¹⁸⁴ Dog blev yderligere to forhold inddraget og diskuteret i forlængelse af denne vurdering. Det forhold at forbrugeren kunne misbruge købet af X-cards, ved at oplyse forkert landekode på sin brugerkonto, og dermed få muligheden for at købe et X-card til Tyskland selvom vedkommende er bosat i en anden medlemsstat, kunne ikke ændre vurderingen.¹⁸⁵ Derudover påvirkede det ej heller vurderingen, at disse X-cards blev overdraget mellem afgiftspligtige personer, på tværs af medlemsstaterne, før denne blev overdraget til forbrugeren.¹⁸⁶ Det blev på baggrund heraf præciseret, at MSD art. 30b, stk. 1 ikke påvirker betingelserne i art. 30a, nr. 2.

Hvad angår den anden betingelse var det ikke muligt for EU-Domstolen at afgøre, hvorvidt det pågældende digitale indhold, som X-cards kunne leveres imod, var underlagt den samme momssats.¹⁸⁷ Dog blev det fastslået, at i det tilfælde hvor det digitale indhold som X-cards

¹⁷⁶ Ibid.

¹⁷⁷ Se tilsvarende i ML § 73 b, nr. 2

¹⁷⁸ Forslag til afgørelse fra generaladvokat T. Čapeta i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* punkt 65

¹⁷⁹ Ibid. punkt 66 og sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 30

¹⁸⁰ C-68/23, *M-GbR* p. 15

¹⁸¹ Ibid. p. 17

¹⁸² Ibid. p. 19

¹⁸³ Ibid. p. 47

¹⁸⁴ Ibid. p. 50

¹⁸⁵ Ibid. p. 48

¹⁸⁶ Ibid.

¹⁸⁷ Ibid. p. 52

giver adgang til er underlagt samme momssats, vil denne betingelse også være opfyldt, og X-cards kan kvalificeres som en SPV.¹⁸⁸

Baseret på ovenstående præciserer EU-Domstolen at det kun er de to betingelser, som er direkte nævnt i MSD art. 30a, nr. 2, som skal inddrages i vurderingen af hvornår en voucher kan kvalificeres som en SPV. Således er det nu understreget af EU-Domstolen to gange, at yderligere forhold ikke er relevant for vurderingen af, hvornår en voucher udgør en SPV.

5.1.2 Kvalifikationen af en MPV

Modsat en SPV, kan en MPV ikke anses for en forudbetaling for en fremtidig levering af en vare eller ydelse. En voucher kan kvalificeres som en MPV hvis den vare eller ydelse som voucheren relaterer sig til, ikke er tilstrækkeligt angivet på tidspunktet for udstedelse, hvorfor momssatsen heller ikke er kendt, eller hvor momssatsen ikke er ens for de pågældende varer eller ydelser. Udstederen af voucheren har dermed ikke tilstrækkelige oplysninger til at fastslå momspligten på den fremtidige leverance, hvorfor momspligten ikke kan indtræde ved udstedelse af MPV'en.

I vurderingen af hvornår der foreligger en MPV skal det dog først afgøres om den pågældende voucher kan kvalificeres som en SPV. Hvis ikke der foreligger en SPV, skal voucheren kvalificeres som en MPV, da ML § 4 a, nr. 3 er defineret som en negativ afgrænsning, og derved opsamler de vouchers som ikke udgør en SPV.¹⁸⁹

Ifølge Skattestyrelsens Juridiske Vejledning, falder en voucher under definitionen som en MPV hvis modtageren af denne voucher kan:

- modtage varer eller ydelser i flere EU-lande,
- hvis den giver mulighed for at modtage både momsfritagne og momspligtige varer/ydelser,
- hvis den giver mulighed for at modtage momspligtige varer eller ydelser og fx en avis, der har 0-sats, eller
- hvis den giver mulighed for at modtage en ydelse, hvis leveringssted er omfattet af hovedreglerne for ydelsers leveringssted i ML § 16.¹⁹⁰

Den første nationale danske stillingtagen til definitionen af en MPV forelå i det bindende svar SKM2019.428.SR. Som behandlet i afhandlingens afsnit 5.1.1 var der ikke tale om en SPV hvorfor de omtalte turistkort udgjorde en MPV efter ML 4 a, nr. 3.¹⁹¹

EU-Domstolen præciserede i sagerne C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* og C-68/23, *M-GbR* at MSD art. 30a, nr. 3 er en opsamlingsbestemmelse, hvorfor en voucher som ikke falder under definitionen som en SPV i bestemmelsens nr. 2, dermed udgør en MPV efter bestemmelsens nr. 3.

Det blev i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* angivet at de omtalte citycards udgjorde en voucher, men ikke kunne kvalificeres som en SPV, hvorfor denne skulle kvalificeres som en MPV efter MSD art. 30a, nr. 3.¹⁹² Det blev på baggrund heraf pointeret, at udstederen ikke med sikkerhed kunne angive den vare eller ydelse, eller momssatsen herpå, som voucheren ville blive indløst til, og derfor var der ikke kendskab til den fremtidige momsmæssige behandling.

¹⁸⁸ Ibid. p. 53

¹⁸⁹ Sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 28

¹⁹⁰ DJV D.A.4.10.2.3.3

¹⁹¹ SKM2019.428.SR

¹⁹² Sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* p. 32

Efter EU-Domstolens førnævnte afgørelse, blev en lignende problemstilling behandlet i Danmark i det bindende svar SKM2023.426.SR om moms på Citycards. Disse Citycards gav adgang til en række attraktioner i Danmark, herunder transportydelser og adgang til museer, hvor forbrugeren kunne besøge alle attraktioner tilgængelige, dog kun én gang.¹⁹³ Skattestyrelsen fandt i afgørelsen til det bindende svar, at de omtalte Citycards var sammenlignelige med turistkort i SKM2019.428.SR og Citycards i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm*.¹⁹⁴ Skatterådet vurderede dermed at de omtalte Citycards ikke udgjorde en SPV og kvalificerede dem som en MPV.¹⁹⁵

Senere tog EU-Domstolen igen stilling til hvornår der foreligger en MPV. I sag C-68/23, *M-GbR* blev det kommenteret, at hvis det digitale indhold som X-cards kunne indløses til har forskellige momssatser eller momsregningsregler, ville disse blive kvalificeret som en MPV.¹⁹⁶ Således var momssatsen i dette tilfælde afgørende for, hvilken type voucher X-cards skulle kvalificeres som, da betingelse nr. 1 for en SPV var opfyldt. Da denne oplysning ikke forelå for EU-Domstolen kunne det ikke entydigt afgøres af denne for disse X-cards.

Ovenstående analyse af EU-Domstolens afgørelser og Skattestyrelsens bindende svar kan det lægges til grund, at Skattestyrelsen behandler vouchers på samme måde som EU-Domstolen. Det forekommer, at hvis der er tale om en voucher som betegnet i ML § 4 a, nr. 1, skal denne først vurderes efter betingelserne for en SPV i henhold til ML § 4 a, nr. 2. Såfremt voucheren ikke opfylder de to kumulative betingelser heri, foreligger der en MPV efter ML § 4 a, nr. 3.

5.2 Momspligtens indtræden

Når det er fastlagt, at der foreligger en voucher som er omfattet af definitionen i ML § 73 b, nr. 1, og voucheren er kvalificeret som enten en SPV eller en MPV efter bestemmelsens nr. 2 og 3, skal momspligtens indtræden for voucheren fastlægges.

I de følgende afsnit vil den momsmæssige behandling for en SPV og en MPV præsenteres.

5.2.1 Momspligtens indtræden ved en SPV

Det fremgår af ML § 4 a, stk. 1, at enhver overdragelse af en voucher til ét formål, jf. definitionen i ML § 73 b, nr. 2, som foretages af en afgiftspligtig person, som handler i eget navn, betragtes som en levering af de varer eller ydelser, som voucheren relaterer sig til.

Ifølge bestemmelsen er transaktionen ved udstedelsen af en SPV, den transaktion hvor momspligten indtræder. Ydermere er hver efterfølgende overdragelse af voucheren momspligtig. Den senere og faktiske levering af varen eller ydelsen som voucheren relaterer sig til, og altså tidspunktet hvor voucheren indløses af forbrugeren, anses derefter ikke som en uafhængig transaktion, men en transaktion i forbindelse med udstedelsen af voucheren. På baggrund heraf indtræder momspligten på udstedelsestidspunktet og ikke på indløsningstidspunktet.

En afledt økonomisk effekt af de nye bestemmelser og sondringen mellem en SPV og en MPV er, at danske virksomheder nu skal afregne moms allerede ved udstedelsen af en voucher kvalificeret som en SPV, hvilket for flere virksomheder er tidligere end førhen.¹⁹⁷ Hvis en virksomhed, efter den tidligere retsstilling for vouchers, udstedte gavekort til både restauratører og hoteller i Danmark ville momspligten først indtræde på indløsningstidspunktet. Dette skyldes,

¹⁹³ SKM2023.426.SR

¹⁹⁴ Ibid.

¹⁹⁵ Ibid.

¹⁹⁶ Sag C-68/23, *M-GbR* p. 54

¹⁹⁷ Bachmann Partners (2020)

at det på udstedelsestidspunktet ikke ville være specifikt angivet hvad gavekortet vil benyttes til, hvorfor momspligten ikke kan indtræde på dette tidspunkt.

Efter de nye bestemmelser for vouchers, vil sådan et gavekort kvalificeres som en SPV, da momssatsen og leveringsstedet er kendt og oplyst på gavekortet på udstedelsestidspunktet. Dette kan få betydning for virksomhedens likviditet, da virksomheden ikke længere kan vente med at afregne moms til indløsningstidspunktet.

5.2.2 Momspligtens indtræden ved en MPV

Momspligtens indtræden ved en MPV er indsat i ML § 4 b, stk. 1. Det følger af bestemmelsen, at ved enhver overdragelse af en voucher til flere formål, jf. definitionen i ML § 73 b, nr. 3, skal der betales afgift af den faktiske overdragelse af varer eller ydelser til gengæld for en voucher. Dermed indtræder momspligten hverken ved udstedelsen eller de efterfølgende overdragelser af en voucher, som er kvalificeret som en MPV. Momspligten indtræder først når forbrugeren indløser voucheren og der sker en faktisk levering af de varer eller ydelser som voucheren relaterer sig til.

Som følge af, at momspligten indtræder på det tidspunkt hvor der sker en faktisk levering af varen eller ydelsen og voucheren indløses, er det indløseren af en MPV som bliver ansvarlig for afregning af moms. Dette kan underbygges af, at en MPV kan gå igennem flere distributionsled før den indløses, og det er dermed kun indløseren der har kendskab til, hvilken vare eller ydelse der faktisk leveres samt hvor den leveres.¹⁹⁸

I sagerne C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* og C-68/23, *M-GbR* blev det også understreget at momspligten ved henholdsvis Citycards og X-cards indtrådte på udstedelsestidspunktet når disse blev kvalificeret som en MPV.

Sammenholdt med tidligere behandling af sådanne vouchers var der, som ovenfor nævnt, mange virksomheder som solgte gavekort der ikke opfyldte betingelsen for at udgøre en forudbetaling, hvorfor momspligten indtrådte på indløsningstidspunktet. Derfor er den nye momsmæssige behandling af en MPV ikke helt anderledes end hvordan virksomhederne tidligere behandlede vouchers.

Fra et økonomisk perspektiv kan en MPV give en likviditetsfordel til udstederen, da denne ikke skal afregne moms på udstedelsestidspunktet, men først når voucheren indløses. Dette kan give virksomheden der udsteder voucheren incitament til at ændre på voucheren så denne udgør en MPV i stedet for en SPV, med det formål at opnå denne mindre økonomiske fordel.

5.3 Momsgrundlaget

I forlængelse af afhandlingens afsnit 5.2 om klarlæggelse af momspligtens indtræden ved vouchers, er det relevant også at undersøge momsgrundlaget for den levering af varer eller ydelser som leveres mod en voucher. Udgangspunktet for beregningen af momsgrundlaget, er prisen for leveringen af den pågældende vare eller ydelse, jf. ML § 27. Ved implementeringen af voucherdirektivet i den danske momslov blev ML § 27 a indsat, som regulerer momsgrundlaget for en MPV.

De følgende afsnit vil fastlægge momsgrundlaget for en SPV og herefter en MPV.

5.3.1 Momsgrundlaget ved en SPV

Hvis der udstedes en SPV er der tale om en voucher hvor momspligten indtræder på udstedelsestidspunktet, og hvor alle forhold om den fremtidige levering af en vare eller ydelse herunder også vederlaget er kendt på udstedelsestidspunktet. Således fastsættes momsgrundlaget for en

¹⁹⁸ Forslag til voucherdirektivet s. 18 nr. 16

SPV efter udgangspunktet i ML § 27, stk. 1. Det følger af denne bestemmelse, at momsgrundlaget udgør det fulde vederlag der er forbundet med prisen på varen eller ydelsen.¹⁹⁹ Eftersom en SPV følger udgangspunktet i ML § 27 har der ikke været behov for særskilte regler herom, i forbindelse med implementering af voucherdirektivet.²⁰⁰

Der kan også være tale om vouchers som ikke behøves indløses på én gang, men som kan indløses over en længere periode hvor voucherens beløb nedskrives for hver indløsning. Et eksempel herpå er et gavekort til en restaurant der tillader at denne kan indløses over flere restaurantbesøg. Hvis en SPV kan indløses over flere omgange skal der beregnes moms af hele voucherens værdi ved ethvert salg.²⁰¹

5.3.2 Momsgrundlaget ved en MPV

Som følge af definitionen på en MPV blev en ny ML § 27 a indsat, for at regulere momsgrundlaget for denne type voucher. ML § 27 a fastslår, at momsgrundlaget for en voucher efter § 73 b, nr. 3, udgør den modværdi der er betalt for voucheren, og i mangel af oplysninger om denne modværdi er momsgrundlaget den værdi der er angivet på selve voucheren, med fradrag af momsbeløbet for de leverede varer eller ydelser.²⁰²

I 2023 blev en usikkerhed om momsgrundlaget ved en MPV fremlagt i et bindende svar til Skatterådet, i SKM2023.426.SR. De i sagen omtalte Citycards var ikke påtrykt med en pålydende værdi, men forbrugeren betalte et fast beløb alt afhængig af hvor lang gyldighedsperiode kortet skulle have.²⁰³ Der var ifølge Spørger ingen sammenhæng mellem det beløb som Spørger afregner til de samarbejdende attraktioner og det beløb forbrugeren betaler for sit Citycard, hvilket medførte at der kan opstå situationer hvor der afregnes et mindre eller højere beløb til samarbejdspartnerne, end det af forbrugeren betalte beløb for kortet.²⁰⁴

Skattestyrelsens bemærkede at i de tilfælde hvor Spørger afregner et højere beløb til samarbejdspartnerne end det beløb der fremgår af citycardet, er vederlaget for de erlagte ydelser betalt af både forbrugeren og Spørger.²⁰⁵ På grundlag af dette, besvarede Skatterådet spørgsmålet med, at momsgrundlaget ved indløsning af citycardet for den enkelte attraktion, udgør det fulde beløb som den pågældende attraktion modtager fra Spørger, på baggrund af ML § 27, stk. 1.²⁰⁶

Samlet set må det betyde, at hvis en forbruger kan indløse en voucher til en vare eller ydelse, hvorefter udstederen efterfølgende afregner vederlaget med den pågældende leverandør, og vederlaget har en højere værdi end voucherens pålydende værdi, er der tale om en delvis betaling fra både forbrugeren og udstederen. I denne situation skal momsgrundlaget fastsættes efter udgangspunktet i ML § 27, stk. 1 og udgør hele vederlaget forbundet med leveringen. ML § 27 a er derfor rettet mod de vouchers hvor værdien er angivet på voucheren eller i tilhørende dokumentation.

Ligesom ved en SPV kan visse vouchers indløses over en længere periode. Hvis en MPV kan indløses over flere omgange, skal der betales moms ved hver indløsning af den værdi som bliver indløst, forudsat at voucherens værdi nedsættes ved hver betaling.²⁰⁷ I SKM2023.426.SR var den delvise indløsning af Citycards ikke sammenlignelig med det beskrevne i

¹⁹⁹ ML § 27

²⁰⁰ Lovbemærkningerne til § 5, nr. 5, i lov nr. 1726 af 27/12/2018, pkt. 2.7.2.3

²⁰¹ Ibid.

²⁰² ML § 27 a

²⁰³ SKM2023.426.SR

²⁰⁴ Ibid.

²⁰⁵ Ibid.

²⁰⁶ Ibid.

²⁰⁷ Lovbemærkningerne til § 5, nr. 5, i lov nr. 1726 af 27/12/2018, pkt. 2.7.2.3

lovbemærkningerne eftersom voucherens værdi ikke blev nedskrevet ved hver indløsning, men kunne anvendes ubegrænset indenfor voucherens gyldighedsperiode.²⁰⁸

Det synes derfor nærliggende at konkludere, at når en MPV indløses udgør momsgrundlaget den værdi der er angivet på voucheren eller den tilhørende dokumentation, jf. ML § 27 a. Hvis værdien ikke er angivet på voucheren, fastsættes momsgrundlaget på baggrund af udgangspunktet i ML § 27, stk. 1. Dette gælder også hvis en MPV indløses ad flere omgange og værdien herpå nedskrives som følge af den delvise indløsning.

5.4 Distribution

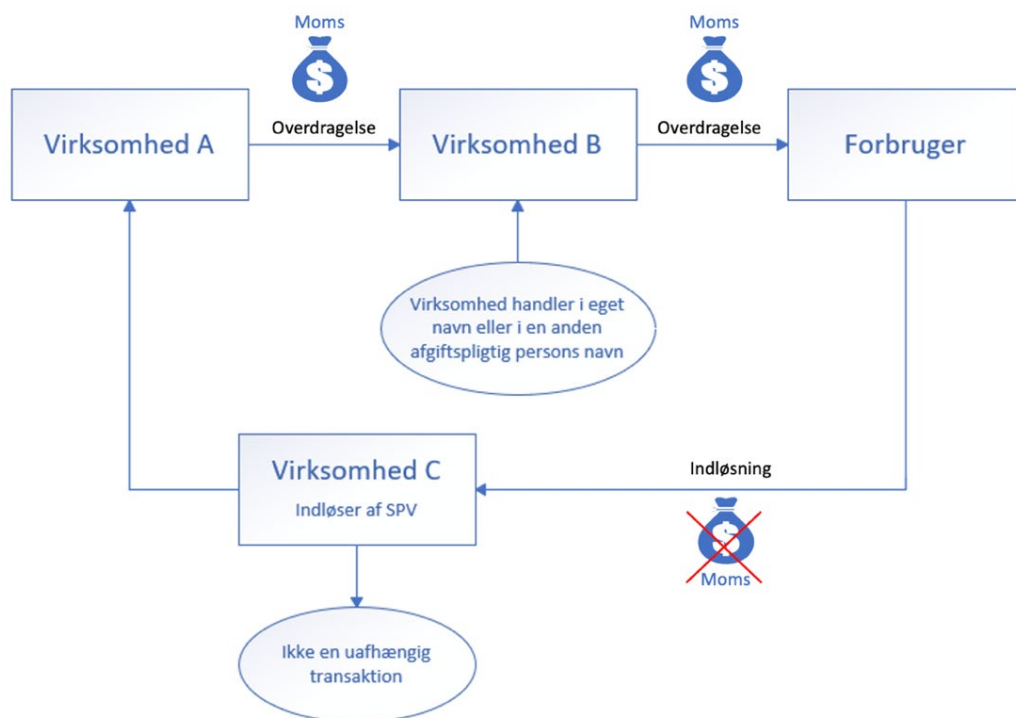
Afhandlingens afsnit 4.1.3 diskuterer distributionen af vouchers under voucherdirektivets tilblivelse. Som følge af voucherdirektivet, blev ML §§ 4 a og 4 b indsat i den danske momslov. Distributionen af en SPV følger af ML § 4 a mens distributionen af en MPV følger af ML § 4 b.

I det følgende vil distributionen af henholdsvis en SPV og en MPV analyseres.

5.4.1 Distribution af en SPV

Som nævnt i afhandlingens afsnit 4.1.3 er den momsmæssige behandling af en SPV ved distribution simpel, da momsen er betalt forud ifølge ML § 4 a, stk. 1. En overdragelse af en SPV, der foretages i en anden afgiftspligtig persons navn, betragtes ifølge bestemmelsens stk. 2, som en levering af de varer eller ydelser som SPV'en relaterer sig til, foretaget af den afgiftspligtige person i hvis navn den afgiftspligtige person handler.²⁰⁹

Figur 1 illustrer distribution af en SPV og virkningen af ML § 4 a.

Figur 1: Distribution af en SPV

Kilde: Figur udarbejdet ved egen tilvirkning på baggrund af Taxud.c.1(2019) 7743273, s. 9

²⁰⁸ SKM2023.426.SR

²⁰⁹ ML § 4 a, stk. 2

Efter ML § 4 a, stk. 1, er der tale om en afgiftspligtig transaktion når virksomhed B handler i eget navn og overdrager en SPV, udstedt af virksomhed A, til forbrugeren. Hvis virksomhed B formidleder en SPV i virksomhed A's navn, vil virksomhed A blive anset for at have leveret de pågældende varer eller ydelser, jf. bestemmelsens stk. 2.²¹⁰ Virksomhed B vil dermed ikke blive anset for at have deltaget i den bagvedliggende levering, når virksomhed B overdrager en SPV på vegne af virksomhed A til en forbruger.²¹¹

Derudover illustrerer figur 1 også momspligtens indtræden, som ved en SPV indtræder ved udstedelse og enhver overdragelse af en SPV, da dette anses som levering af den vare eller ydelse som SPV'en relaterer sig til. Derimod, indtræder momspligten ikke når forbrugeren indløser voucheren og den faktiske levering af en vare eller ydelse sker, jf. ML § 4 a, stk. 1.

Virksomhed A, i hvis navn voucheren er udstedt, og virksomhed C, som indløser voucheren, kan enten udgøre den samme afgiftspligtige person eller være to uafhængige personer. Hvis SPV'en udstedes af virksomhed A og indløses ved virksomhed C, vil virksomhed C blive anset for at have leveret den pågældende vare eller ydelser til virksomhed A, jf. ML § 4 a, stk. 3. I sådanne situationer, skal virksomhed C fakturere virksomhed A for varen eller ydelsen, og opnå betaling herfor.²¹² Virksomhed A vil derefter ikke have et civilretligt ansvar for den leverede vare eller ydelse, men rent momsretligt vil virksomhed A fremstå som den der har leveret denne.²¹³

I tidligere omtalte sag C-68/23, *M-GbR* blev distribution af en SPV også diskuteret. I nærværende sag blev en voucher overdraget til distributører på tværs af medlemsstaterne, før denne blev overdraget til forbrugeren.²¹⁴ En af problemstillingerne der blev behandlet i afgørelsen var, hvordan MSD art. 30a og 30b skal fortolkes i sammenhæng med en kæde af afgiftspligtige personer på tværs af medlemsstaterne.²¹⁵ EU-Domstolen besvarede problemstillingen med, at de pågældende X-cards udgjorde en SPV uagtet at disse blev overdraget på tværs af medlemsstaterne inden overdragelsen til forbrugeren.²¹⁶ Dermed skal distributionen af en SPV i MSD art. 30b ikke tages i betragtning ved kvalifikationen af en voucher efter MSD art. 30a.

Det må dog antages, at virksomheden M-GbR kan have haft fokus på den direkte ordlyd i MSD art. 30b, stk. 1, hvorefter "*Hver overdragelse af en voucher til ét formål, ..., betragtes som en levering af de varer eller ydelser, som voucheren relaterer sig til.*"²¹⁷ Ifølge ordlyden skal overdragelsen af en voucher anses som en overdragelse af den vare eller ydelse som voucheren er relateret til. Når SPV'en relaterer sig til visse varer eller ydelser, som skal leveres i ét land med én momssats, men forinden overdrages til et andet land med en anden momssats på disse varer eller ydelser, kan forvirringen opstå. Det blev dog understreget af EU-Domstolen, at hvis ikke en voucher, som omhandlet i nærværende sag, kan betegnes som en SPV alene af den grund at denne overdrages gennem en kæde af afgiftspligtige personer på tværs af medlemsstaterne, inden denne overdrages til forbrugeren, vil det være praktisk umuligt at kvalificere vouchere som en SPV.²¹⁸

Det synes derfor mest nærliggende at lægge til grund, at det nu er tydeliggjort af EU-Domstolen, at distributionen af en SPV ikke påvirker hvordan voucheren skal kvalificeres. Dette

²¹⁰ Taxud.c.1(2019) 7743273 s. 9

²¹¹ Betragtning nr. 9 til voucherdirektivet

²¹² Svar nr. 133 til spørgsmål 1, til lov nr. 1726 af 27/12/2018

²¹³ Ibid.

²¹⁴ Sag C-68/23, *M-GbR* p. 19

²¹⁵ Ibid. p. 23

²¹⁶ Ibid. p. 55

²¹⁷ Se tilsvarende i ML 4 a, stk. 1

²¹⁸ Sag C-68/23, *M-GbR* p. 43

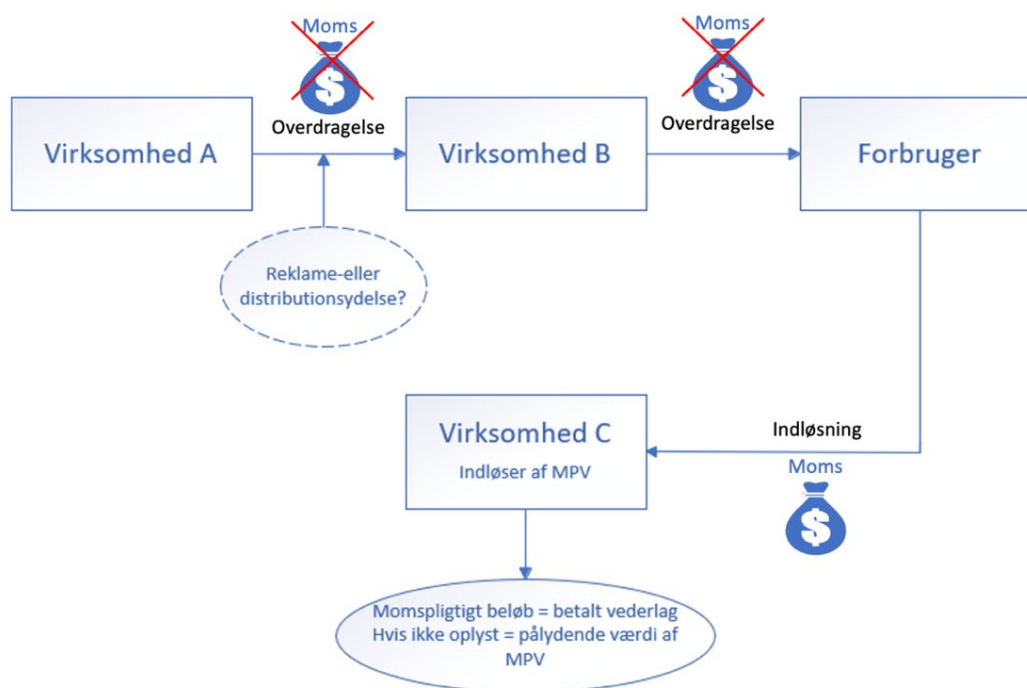
understreges også ved, at momspligtens indtræden først kan vurderes efter kvalifikationen af voucheren.

5.4.2 Distribution af en MPV

Som nævnt i afhandlingens afsnit 4.1.3 er den momsmæssige behandling af en MPV ved distributionen ikke så simpel som ved en SPV, da en MPV ofte distribueres gennem en kæde af distributører. En MPV der gennemgår en distributionskæde, skal ifølge ML § 4 b, stk. 1 først afgiftspålægges ved indløsningen, hvorfor forudgående overdragelser ikke afgiftspålægges.

I den danske momslov fremgår momspligtens indtræden for en MPV i ML § 4 b. Den momsmæssige behandling følger af bestemmelsens stk. 1, hvorefter momspligten indtræder ved indløsningen af en MPV hvor den faktiske levering af en vare eller ydelser sker. Dermed skal der ikke afregnes moms ved udstedelse eller andre tidligere overdragelser af en MPV. Det følger dog af bestemmelsens stk. 2, at hvis en MPV overdrages af en anden afgiftspligtig person end den afgiftspligtige person, der foretager den faktiske overdragelse af varer eller ydelser mod en MPV, skal der betales moms efter de almindelige regler, af enhver levering af særskilte ydelser, såsom distributions- eller reklameydelse.²¹⁹

Figur 2 illustrerer distributionen af en MPV og virkningen af ML § 4 b.

Figur 2: Distribution af en MPV

Kilde: Figur udarbejdet ved egen tilvirkning på baggrund af Taxud.c.1(2019) 7743273, s. 10

Når virksomhed A overdrager en MPV til virksomhed B eller forbrugeren, skal der ikke opkræves og indbetales moms, jf. ML § 4 b, stk. 1. I stedet skal der afregnes moms, når forbrugeren indløser MPV'en hos virksomhed C, som foretager den faktiske levering af en vare eller ydelse mod voucheren. Momsgrundlaget ved indløsning af en MPV er enten det samme som modværdien der er betalt for voucheren, og i mangel af denne information, den pengeværdi der er angivet på MPV'en, eller dertilhørende dokumentation, jf. ML § 27 a.

²¹⁹ ML § 4 b, stk. 2

Hvis der i forbindelse med distributionen af en MPV også bliver overdraget særskilte ydelser såsom distributions- eller reklameydelser, jf. ML § 4 b, stk. 2, kommer den stiplede cirkel i spil. Det følger af betragtning nr. 10 til voucherdirektivet, at der pålægges moms på formidlingsydelser eller andre særskilte ydelser, i henhold til den almindelige momsordning, når en MPV overdrages.²²⁰

En formidlingsydelse kan illustreres ved at virksomhed A's overdragelse af en MPV til virksomhed B, indeholder en særskilt betaling for en ydelse. Oftest vil der være tale om difference mellem værdien af voucheren og den af virksomhed B betalte værdi til virksomhed A. Dette udgør blot den kommercielle del af distributionen af en MPV, hvorfor der er tale om en uafhængig momspligtig transaktion.²²¹ Det resulterer i, at der pålægges moms på ethvert overskud en distributør opnår, når denne overdrager en MPV til den næste distributør.

I sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm* blev distributionen ikke behandlet i selve afgørelsen fra EU-Domstolen, men det blev diskuteret af Generaladvokat T. Čapeta i forslag til afgørelsen. Ved EU-Domstolens afgørelse i sag C-68/23, *M-GbR* blev distributionen af en MPV for første gang kommenteret af EU-Domstolen efter implementeringen af voucherdirektivet, hvor der også henvises til Generaladvokat T. Čapeta's forslag til afgørelse.

Det blev i sag C-68/23, *M-GbR* præciseret, at de varer eller ydelser som en MPV vedrører og som den endelige forbruger vælger at indløse voucheren til, ikke er kendt på tidspunktet for udstedelsen, hvorfor den skyldige moms herpå ikke kan fastsættes før indløsningen sker.²²² Spørgsmålet opstår dermed, hvordan modværdien ved overdragelserne i distributionskæden skal momspålægges.

Som følge af MSD art. 30b, stk. 2 sammenholdt med MSD art. 73a, hvorefter distributions- eller reklameydelser skal momspålægges, er der overensstemmelse med formålet i MSD, da det sikres at der opkræves moms af enhver fortjeneste margin.²²³ Det følger af EU-Domstolens afgørelse, at M-GbR's videresalg af X-cards kan udgøre en særskilt levering af en ydelse til fordel for den afgiftspligtige person der udøver den faktiske levering af digitalt indhold til den endelige forbruger.²²⁴

Med EU-Domstolens afgørelse er det præciseret, at enhver særskilt ydelse, såsom distribution- eller reklameydelse, i forbindelse med overdragelse af en MPV i en distributionskæde, skal pålægges moms for at følge formålet i MSD.

5.5 Vouchers der ikke bliver indløst

I 2012 blev en undersøgelse udarbejdet af revisionsfirmaet Deloitte, som viste at ti procent af danskerne oplevede at have gavekort som ikke blev indløst indenfor gyldighedsperioden.²²⁵ Derudover blev der i 2018 udarbejdet en undersøgelse af Forbrugerrådet Tænk som viste, at i perioden 2013-2018 fik 4 ud af 10 forbrugere ikke indløst deres gavekort før de var ugyldige.²²⁶ Et økonomisk kritikpunkt som følger af voucherdirektivet er, at udstederen kan opnå en

²²⁰ Betragtning nr. 10 til voucherdirektivet

²²¹ Forslag til voucherdirektivet s. 4

²²² Sag C-68/23, *M-GbR* p. 58

²²³ Ibid. p. 62 og forslag til afgørelse fra Generaladvokat T. Čapeta i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB* punkt 71-75

²²⁴ Sag C-68/23, *M-GbR* p. 63

²²⁵ Eliassen, Sia (2018) s. 17

²²⁶ Mortensen, Cecilie Als (2018)

økonomisk fordel hvis en MPV ikke bliver indløst.²²⁷ Der vil i dette tilfælde foreligge en egentlig kontant gave fra forbrugeren til virksomheden der har udstedt gavekortet.²²⁸

Ved transaktioner med vouchers indtrådte momspligten som udgangspunkt på voucherens udstedelsestidspunkt før implementeringen af voucherdirektivet, hvilket også gælder ved udstedelse af en SPV efter implementering af voucherdirektivet. Derfor vil der stadig være tale om en momspligtig transaktion hvis voucheren ikke indløses.²²⁹

Hvis der derimod foreligger en MPV som ikke bliver indløst, er spørgsmålet hvorvidt der skal afregnes moms af den indtægt som den udstedende virksomhed har opnået, eftersom momspligten ved en MPV først indtræder på indløsningstidspunktet.

I det følgende vil det analyseres og vurderes hvordan vouchers der ikke bliver indløst momsmæssigt skal behandles.

5.5.1 Praksis for ikke-indløste vouchers

I SKM2008.343.LSR var der tale om en klage fra teleselskaber omhandlende et spørgsmål om den momsmæssige behandling af det beløb som teleselskaber modtager i forbindelse med salg af forudbetalte teleydelser, når beløbet ikke anvendes eller kun anvendes delvist.²³⁰ I dette tilfælde vil teleselskaberne indtægtsføre et beløb men ikke have en modsvarende levering. Landskatteretten fandt, på baggrund af sag C-419/02, *BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments*, at der ikke var tale om en forudbetaling efter ML § 23, stk. 3, ej heller en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1.²³¹ Der ville først være indtruffet en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1, når mobiltelefonkunden ombyttede beløbet til en momspligtig ydelse.

Senere blev det fastlagt i de bindende svar SKM2011.354.SR og SKM2019.496.SR at der som udgangspunkt ikke er tale om en momspligtig ydelse, når en forbruger ikke indløser en voucher som ikke er omfattet af forudbetalingsbestemmelsen i ML § 23, stk. 3. I begge sager agerede Spørger som formidler af en voucher. I det tilfælde hvor forbrugeren ikke indløste voucheren, beholdte Spørger det forudbetalte beløb jf. formidlingsaftalen. Skatterådet fandt i begge sager, at beløbet må anses for at være en del af den modværdi for formidlingsydelsen, som Spørger modtager fra aftaleparten, hvilken er momspligtig, jf. ML § 4, stk. 1.²³² Hvis indtægterne i stedet tilfalder aftaleparten, ville disse ikke være en del af modværdien for formidlingsydelsen og dermed ikke momspligtig.²³³

Som følge af ovenstående sager kan det lægges til grund, at momspligten ikke indtræder når en voucher ikke bliver indløst, i de tilfælde hvor momspligten først indtræder når voucheren indløses. Hvis der er tale om en transaktion der kan anses som værende en formidlingsydelse fra samarbejdspartner til sælgeren af voucheren, foreligger der en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1.

I 2022 afgjorde Landsskatteretten klagen SKM2022.401.LSR vedrørende moms på ikke-indløste vouchers. Klager solgte gavekort som gav forbrugeren adgang til en række oplevelser hos Klagers samarbejdspartnere. Gavekortet kunne enten være specifikt angivet til én bestemt oplevelse eller det kunne være et åbent gavekort hvor forbrugeren selv skal udvælge hvilket, eller hvilke, oplevelser forbrugeren ønsker.²³⁴ Klageren modtager foruden formidlingsprovision og

²²⁷ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 33

²²⁸ Eliassen, Sia (2018) s. 17

²²⁹ De forenede sager C-250/14 og C-289/14, *Air France-KLM og HOP!-Brit Air* p. 43

²³⁰ SKM2008.343.LSR

²³¹ Ibid.

²³² SKM2011.354.SR og SKM2019.496.SR

²³³ SKM2019.496.SR

²³⁴ SKM2022.401.LSR

markedsføringsbidrag, en provision for salget når gavekortet indløses hos samarbejdspartneren. Ca. 35% af disse gavekort indløses ikke, og klageren bogførte disse som momsfri omsætning.²³⁵ Klagen baseres på et bindende svar hvor Skatterådet anså visse betalinger på ikke-indløste vouchers for momspligtige efter ML § 4, stk. 1, hvorfor momstilsvaret blev forhøjet i en given periode.²³⁶

I klagen blev der lagt særlig vægt på, at Klagers indtægter stammede fra ikke-indløste gavekort, markedsføring og provision, hvorfor ikke-indløste gavekort blev anset som en del af virksomhedens økonomiske aktivitet.²³⁷ Klageren lagde vægt på, at før der kan foreligge en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1, skal der være en direkte sammenhæng mellem den leverede ydelse og vederlaget.²³⁸ På baggrund af sag C-174/00, *Kennemer Golf*, fandt Landsskatteretten at betingelsen om direkte sammenhæng var opfyldt. I den nævnte sag forelå der en direkte sammenhæng når en forening opkrævede årlige bidrag fra alle medlemmer uafhængigt af medlemmernes brug af foreningens ydelser.²³⁹

Flertallet af rets medlemmerne i klagen udtalte, at det er tidspunktet for momspligtens indtræden der flyttes til udløbsdatoen, mens et retsmedlem udtalte at der ikke kan foreligge en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1, ved indtægten af det ikke-indløste gavekort da indtægten ikke kan anses som et vederlag for formidling.²⁴⁰

Klagens afgørelse ændrer dermed på den tidligere gennemgået praksis på området, hvorefter det nu følger at en voucher, hvor momspligten først indtræder på indløsningstidspunktet, bliver momspligtig efter ML § 4, stk. 1 hvis den ikke bliver indløst, da transaktionen så skal anses som en formidlingsydelse. Da højere instans ikke har taget stilling til dette, må Landsskatterettens afgørelse udgøre dennes opfattelse af gældende ret. Skattestyrelsen er dog ikke enig i Landsskatterettens begrundelse jf. DJV.²⁴¹ Klagen blev også afsagt med dissens, og efterfølgende indbragt for domstolene. Således er spørgsmålet hvorvidt der rent faktisk foreligger en levering mod vederlag som udtrykt i ML § 4, stk. 1.

Grundlaget for en momspligtig transaktion efter ML § 4, stk. 1 er at der skal foreligge en levering mod vederlag. Før dette er opfyldt, skal der være sammenhæng mellem det betalte vederlag og leveringen, samt foreligge et gensidigt bebyrdende retsforhold mellem de to parter i transaktionen.²⁴² Momspligten vil indtræde på leveringstidspunktet, men kan også indtræde på forudbetalingstidspunktet. I nærværende sag forfaldt momspligten på indløsningstidspunktet, ligesom det gælder for en MPV. Udtrykket MPV anvendes derfor i det følgende.

Det følger af EU-praksis at der først kan bestå en direkte sammenhæng mellem det betalte vederlag og leveringen når det betalte beløb udgør en faktisk modværdi af en individualiseret ydelse, som leveres inden for rammerne af et retsforhold der udgør en gensidig udveksling af ydelser.²⁴³

Eftersom der ved en ikke-indløst MPV endnu ikke er leveret en individualiseret ydelse, kan der argumenteres for, at der ikke består en sådan direkte sammenhæng, hvorfor der ej heller består en levering mod vederlag. Derudover kan der også argumenteres for at der ikke foreligger en levering inden for rammerne af et sådan retsforhold. Det følger af sagen at parternes

²³⁵ Ibid.

²³⁶ Ibid.

²³⁷ Ibid.

²³⁸ Ibid.

²³⁹ Sag C-174/00, *Kennemer Golf*

²⁴⁰ SKM2022.401.LSR

²⁴¹ D.A.4.10.3.5

²⁴² Se afhandlingens afsnit 3

²⁴³ Sag C-277/05, *Société thermale d'Eugénie-les-Bains* p. 17

samarbejdsaftale ikke indeholder retningslinjer for det indbetalte beløb for ikke-indløste gavekort. Sagen kan derfor umiddelbart ikke perspektiveres til de tidligere bindende svar SKM2011.354.SR og SKM2019.496.SR som Landsskatteretten henviser til, hvor det netop fremgik af formidlingsaftalen at Spørger beholdte de indbetalte beløb i sådanne tilfælde.

Sammenfattende kan det derfor vurderes at det ene retsmedlem har ret, og at der ikke foreligger en levering mod vederlag jf. ML § 4, stk. 1. Omvendt synes det også nærliggende på baggrund af sag C-174/00, *Kennemer Golf* at konkludere, at forbrugeren har haft en ydelse til rådighed ved udstedelse af MPV'en, hvorfor det er underordnet hvorvidt forbrugeren rent faktisk anvender den ydelse.

Ved perspektivering af bestemmelserne efter implementering af voucherdirektivet følger det af betragtning nr. 12 til voucherdirektivet, at denne ikke er rettet mod situationer hvor en MPV ikke indløses.²⁴⁴ Det er derefter udtalt af skatteeksperter, at voucherdirektivet dog indirekte tager stilling hertil, da det følger af voucherdirektivet at momspligten for en MPV først indtræder når den indløses. Derfor vil momspligten aldrig indtræde når MPV'en aldrig indløses.²⁴⁵

Derudover udtrykker betragtning nr. 11 til voucherdirektivet, at momsgrundlaget ved en delvis indløsning af en MPV er den faktiske modværdi der indløses.²⁴⁶ Hvis en MPV ikke indløses, foreligger der ikke en "faktisk modværdi" som kan udgøre et momsgrundlag, hvorfor der ikke kan foreligge en momspligtig transaktion.

Ovenstående diskussion viser at der stadig er stor usikkerhed på området med vouchers. Det synes derfor mest nærliggende at Østre Landsret tager stilling til de anførte uenigheder og træffer afgørelse i sagen, hvilket derefter vil udgøre gældende ret på området.

5.5.2 Økonomiske aspekter ved manglende indløsning af vouchers

Afhandlingens afsnit 2 behandlede de generelle økonomiske aspekter for virksomheder og forbrugere, når der anvendes vouchers, og flere fordele og ulemper blev adresseret. Nærværende afsnit har til formål at se nærmere på disse aspekter med fokus på virksomhedens forhold, når vouchers nu kvalificeres som enten en SPV eller en MPV, og når denne ikke indløses.

Ovenstående afsnit konkluderer at det i øjeblikket ikke er helt klart hvorvidt virksomheden som har udstedt en MPV som i sidste ende ikke indløses, stadig skal afregne momsen af denne indtægt. Hvis problemstillingen behandles efter dagældende praksis før Landsskatterettens afgørelse i SKM2022.401.LSR, indtræder momspligten som udgangspunkt ikke når MPV'en ikke indløses. Dette aspekt møder kritik, da udstederen potentielt kan opnå en økonomisk fordel i form af en besparelse på momsbeløbet, hvis voucheren ikke bliver indløst.²⁴⁷ I dette tilfælde er det altså en fordel for virksomheden der har udstedt gavekortet hvis dette ikke indløses. Dette kan give virksomheder incitament til at håbe på, at forbrugeren ikke får indløst gavekortet.

Behandles problemstillingen derimod efter hvad der må anses at udgøre gældende ret på området, som følge af Landsskatterettens afgørelse, skal der afregnes moms af den ikke-indløste MPV når gyldighedsperioden for denne er udløbet, hvilket må siges at imødekomme kritikken om en besparelse på momsbeløbet.

For virksomheden kan det ikke anses for en ulempe hvis momspligten alligevel indtræder ved udløbet af gyldighedsperioden, da dette ville være gældende såfremt voucheren blev indløst indenfor gyldighedsperioden. Dette forbliver derfor en neutral transaktion rent momsmæssigt.

²⁴⁴ Betragtning nr. 12 til voucherdirektivet

²⁴⁵ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 33

²⁴⁶ Betragtning nr. 11 til voucherdirektivet

²⁴⁷ Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017) s. 33

Derudover skal der også tages højde for det forhold, at en forbruger har ret til at få udbetalt værdien af en elektronisk voucher i ét år efter udløbsdatoen jf. betalingsloven, hvorfor dette skal tages in mente.

Hvis en voucher er kvalificeret som en SPV, er momspligten allerede indtrådt på udstedelsestidspunktet, hvorfor virksomheden ikke kan opnå en momsmæssig fordel hvis voucheren ikke indløses. I stedet kan det nærmere anses som en ulempe for virksomheden hvis voucheren ikke indløses, da moms er afregnet selvom voucheren ikke er indløst.²⁴⁸ Som tidligere behandlet er momspligtens indtræden ved en SPV blevet anset som et problem når voucheren ikke indløses. Virksomheden der har udstedt voucheren, vil som udgangspunkt stå i en situation hvor der er afregnet moms af en levering af en vare eller ydelse, som egentlig aldrig sker.

Der kan argumenteres for, at virksomheder har et incitament til at tilføje et usikkert element til den udstedte voucher for at kvalificere denne som en MPV i stedet for en SPV. Virksomheden opnår derfor en midlertidig likviditetsfordel, samt risikerer ikke at afregne moms af en voucher som aldrig bliver indløst.

6 Konklusion

Nærværende afhandling har undersøgt reglerne for den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers før og efter voucherdirektivets ikrafttræden i 2019.

Overordnet kan det konkluderes, at indførelsen af voucherdirektivet ændrer den momsmæssige behandling af vouchers i forhold til såvel hvornår der anses at foreligge en voucher, tidspunktet for momspligtens indtræden ved transaktioner med vouchers samt hvordan momsgrundlaget skal opgøres.

Derudover konkluderes det, at anvendelsen af gavekort, ikke altid er en økonomisk fordel for forbrugeren men oftest er det for virksomheden. Virksomheden får en mulighed for at fastlåse kunden til at foretage et køb i virksomheden, hvilket ofte resulterer i et mersalg. Derudover har virksomheden mulighed for at indgå nye kunderelationer og pleje disse ved brug af vouchers. En ulempe for virksomheden er dog de administrative omkostninger forbundet med udstedelse og distribution, sammenholdt med de vouchers som ikke bliver indløst.

Indehaveren af en voucher kan risikere at være dårligt stillet hvis en voucher ikke indløses indenfor gyldighedsperioden eller hvis virksomheden som voucheren relaterer sig til, begæres konkurs eller skifter ejer. Derudover kan der være forhold ved den pågældende voucher der gør det besværligt for forbrugeren at anvende.

Før indførelsen af voucherdirektivet fandtes der ingen særlige definitioner af eller bestemmelser om den momsmæssige behandling af transaktioner med vouchers. Således skulle transaktioner med vouchers før ikrafttrædelsen af voucherdirektivet momsmæssigt behandles som forudbetalinger. Det følger af afhandlingens analyse af retsstillingen for forudbetalinger, at en vare eller ydelse skal være specifikt angivet og have én momssats når den udstedes, før reglerne om forudbetaling kan anvendes og momspligten kan indtræde på udstedelsestidspunktet.

Efter indførelsen af voucherdirektivet, defineres en voucher som et instrument som en leverandør er forpligtet til at acceptere som modværdi til en levering af en vare eller ydelse, hvor disse varer eller ydelser eller den potentielle leverandør heraf er angivet på instrumentet eller i den tilhørende dokumentation.

²⁴⁸ Bachmann Partners (2020)

I denne henseende indfører voucherdirektivet to typer af vouchers; vouchers til ét formål og vouchers til flere formål. De to typer af vouchers skal momsmæssigt behandles forskelligt, hvorfor den korrekte kvalificering af voucheren er altafgørende. Det påvirker både den momsmæssige behandling og momspligtens indtræden, hvilken type voucher der er tale om.

Det konkluderes at der foreligger en voucher til ét formål når leveringsstedet og momsgrundlaget for de pågældende varer eller ydelser er kendt på *udstedelsestidspunktet*. Momspligten for vouchers til ét formål indtræder på udstedelsestidspunktet og ved enhver overdragelse af sådanne vouchers før indløsningen.

Hvis der ikke foreligger en voucher til ét formål, skal voucheren kvalificeres som en voucher til flere formål. Momspligten for vouchers til flere formål indtræder på *indløsningstidspunktet*. Således skal der som udgangspunkt ikke afregnes moms af overdragelser af sådanne vouchers forinden indløsningen, medmindre der foreligger særskilte ydelser såsom reklame- eller distributionsydelser i forbindelse med tidligere overdragelser.

Efter indførelsen af voucherdirektivet fremstår det således klart, hvornår et instrument vil udgøre en voucher og hvornår en voucher skal kvalificeres som en voucher til enten ét eller flere formål. I den forbindelse understreger EU-Domstolen gentagne gange, at betingelserne for kvalifikationen af en voucher fremgår direkte af ordlyden i bestemmelserne, og at der ikke skal inddrages andre forhold i denne vurdering.

Det kan dog ikke afvises at der i fremtiden, kan opstå nye relevante forhold omkring vouchers eller udstederens format, hvis nye typer vouchers introduceres på markedet, som vil kunne skabe ny usikkerhed i denne vurdering.

Det konkluderes endvidere, at flere instrumenter momsmæssigt vil skulle kvalificeres som vouchers for hvilke momspligten indtræder på udstedelsestidspunktet efter indførelsen af voucherdirektivet, idet instrumenterne herefter ikke skal opfylde lige så strenge betingelser herfor.

Før implementeringen af voucherdirektivet indtrådte momspligten på udstedelsestidspunktet når den vare eller ydelse, som voucheren gav adgang til, var kendt og havde én momssats. Efter implementeringen af voucherdirektivet indtræder momspligten på udstedelsestidspunktet, blot momssatsen og leveringsstedet for den vare eller ydelse, som voucheren giver adgang til, er kendt.

På denne baggrund vil danske virksomheder i flere tilfælde skulle afregne moms af vouchers på udstedelsestidspunktet. Dette indebærer den økonomiske konsekvens, at virksomhederne ikke længere kan vente med at afregne momsen til indløsningstidspunktet og dermed ikke opnår sådan en likviditetsfordel.

Endelig kan afhandlingen ikke med sikkerhed konkludere, hvad der må anses for at være den korrekte momsmæssige behandling af ikke-indløste vouchers til flere formål, hvor momspligten først indtræder på indløsningstidspunktet. Landsskatteretten har taget stilling hertil men ændrer på den hidtidige praksis på området. Efter denne afgørelse indtræder momspligten på en voucher til flere formål når dennes gyldighedsperiode udløber, også selvom forbrugeren aldrig indløser voucheren. Afgørelsen er indbragt for Østre Landsret og det må forventes at gældende ret først endeligt kan fastsættes når Domstolen har taget stilling hertil.

7 Forkortelser

EØSU: Europæiske Sociale og Økonomiske Udvalg

ML: Momsloven

MSD: Momssystemdirektivet

MPV: Multi Purpose Voucher

SPV: Single Purpose Voucher

8 Litteraturliste

EU-retlige retsfor skrifter

Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem.

Rådets direktiv (EU) 2016/1065 af 27. juni 2016 om ændring af direktiv 2006/112/EF for så vidt angår behandlingen af vouchere.

Nationale retsfor skrifter

Lov nr. 169 af 05/06/1953, Danmarks Riges Grundlov

Lov nr. 1726 af 27. december 2018

Lovbekendtgørelse nr. 1021 af 26. september 2019 om merværdiafgift

Lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2023 om betalinger

COM udgivelser

COM(2012) 206 Final – 2012/0102 (CNS). *Forslag til Rådets Direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem for så vidt angår behandlingen af vouchere.*

COM(2012) 206 final — 2012/0102 (CNS), 2013/C 11/06. *Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem for så vidt angår behandlingen af vouchere.* Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

EU-afgørelser

Sag C-102/86, Apple and Pear Development Council. Domstolens dom af 8. marts 1988.

Sag C-16/93, Tolsma. Domstolens dom af 3. marts 1994.

Sag C-288/94, Argos Distributors. Domstolens dom af 24. oktober 1996.

Sag C-108/99, Cantor Fitzgerald International. Domstolens dom af 19. oktober 2001.

Sag C-174/00, Kennemer Golf. Domstolens dom af 21. marts 2002.

Sag C-419/02, BUPA Hospitals Ltd og Goldsborough Developments. Domstolens dom af 21. februar 2006.

Sag C-277/05, Société thermale d'Eugénie-les-Bains. Domstolens dom af 18. juli 2007.

Sag C-270/09, MacDonald Resorts Limited. Domstolens dom af 16. december 2010.

Sag C-520/10, Lebara Ltd. Domstolens dom af 3. maj 2012.

Sag C-549/11, Orfey. Domstolens dom af 19. december 2012.

De forenede sager C-250/14 og C-289/14, *Air France-KLM* og *HOP!-Brit Air* Domstolens dom af 23. december 2015.

Sag C-637/20 DSAB Destination Stockholm AB. Domstolens dom af 28. april 2022.

Sag C-68/23, M-GbR. Domstolens dom af 18. april 2024.

Forslag til afgørelse af Generaladvokat

Forslag til afgørelse fra Generaladvokat V. Trstenjak (2010) i sag C-270/09, *MacDonald Resorts Limited*. Fremsat d. 7. september 2010.

Forslag til afgørelse fra Generaladvokat T. Čapeta (2022) i sag C-637/20, *DSAB Destination Stockholm AB*. Fremsat d. 24. februar 2022.

Landskatterettens afgørelser

SKM2008.343.LSR, *Opkrævning af moms i forbindelse med salg af forudbetalte teleydelser m.v. - bindende svar*. Landskatteretskendelse afsagt d. 12. februar 2008.

SKM2009.819.LSR, *Momspligtens indtræden ved deponering af en del af købspris - fradrag for købsmoms af fællesomkostninger - fradrag for købsmoms ved opførelse af prøvehuse*. Landskatteretsafgørelse afsagt d. 17. november 2009.

SKM2022.401.LSR, *Momspligt – Betalinger fra ikke indløste gavekort*. Landskatteretsafgørelse afsagt d. 24. maj 2022.

Bindende svar

SKM2006.505.SR, *Den momsmæssige behandling af gavekort*. Bindende svar afsagt d. 20. juni 2006.

SKM2008.356.SR, *Moms - Fordeling af løn til fælles billetsalg mellem to museer*. Bindende svar afsagt d. 25. marts 2008.

SKM2011.354.SR, *Momsforhold ved salg af værdikuponer over internettet*. Bindende svar afsagt d. 18. maj 2011.

SKM2014.256.SR, *Forudbetaling - Leveringstidspunkt - Momspligtens indtræden*. Bindende svar afsagt d. 25. marts 2014.

SKM2014.843.SR, *Moms og gavekortprodukter – bonusprogram*. Bindende svar afsagt d. 21. oktober 2014.

SKM2015.239.SR, *Moms - Fællesregistrering efter momsreguleringsperiodens udløb*. Bindende svar afsagt d. 24. marts 2015.

SKM2021.195.SR, *Moms - Fællesregistrering efter momsreguleringsperiodens udløb*. Bindende svar afsagt d. 23. marts 2021.

SKM2021.203.SR, *Moms - Fællesregistrering efter momsreguleringsperiodens udløb*. Bindende svar afsagt d. 23. marts 2021.

SKM2015.258.SR, *Moms - forudbetaling og restbetaling - periodisering og fritagelse ved EU-handel og udførsel – dokumentationskrav*. Bindende svar afsagt d. 24. marts 2015.

SKM2019.428.SR, *Turistkort - Voucher til flere formål i momsmæssig forstand*. Bindende svar afsagt d. 27. august 2019.

SKM2019.496.SR, *Gavekort - moms og praksis før 1/1 2019*. Bindende svar afsagt d. 27. august 2019.

SKM2023.426.SR, *Moms og Citycards, vouchere og afgiftsgrundlag*. Bindende svar afsagt d. 21. marts 2023.

Bøger

Bolander, Jane; Madsen, Liselotte; Nørgaard Laursen, Anders & Langhave, Inge (2023). *Lærebog om indkomstskat*. 20. udgave, 1. oplag. Djøf Forlag.

Engsig Sørensen, Karsten & Hartig Danielsen, Jens (2022). *EU-retten*. 8. udgave, 1. oplag. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Ramsdahl Jensen, Dennis (2004). *Merværdiafgiftspligten*. 1. udgave, 1. oplag. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Thygesen, Jette (2021). *Grundlæggende momsretlige principper – i teori og praksis*. 3. udgave, 1. oplag. Djøf Forlag.

Tvarnø, Christina D. & Nielsen, Ruth (2021). *Retskilder og retsteorier*. 6. udgave, 1. oplag. Djøf Forlag

Van Doeusum, Ad; Van Kesteren, Herman; Cornielje, Simon & Nellen, Frank (2020). *Fundamentals of EU VAT Law*. Second edition. Wolters Kluwer.

Artikler

Amand, Christian (2017). *EU Value Added Tax: The Directive on Vouchers in the Light of the General Value Added Tax Rules*. Kluwer Law International BV, The Netherlands. INTER-TAX, Volume 45, Issue 2

Ben J. M. Terra & Elze T. Terra (2017). *The value of the voucher directive on the EU VAT treatment of vouchers*. World Journal of VAT/GST law, 2017. Vol. 6, No. 1, pages 27-34.

Bijl, Jeroen (2013). *VAT, Vouchers, Rights and Payments: The VAT treatment of Vouchers*. Kluwer Law International BV, The Netherlands. EC TAX REVIEW 2013/3.

Christiansen, Randi (2022). *Gavekort – intentionen om forenkling var god, men realiteten er en ganske anden*. Taxo: Skattemagasinet for eksperter og praktikere, udgave 2022 nr. 6, s. 32-35.

Eliassen, Sia (2018). *Danskerne mister millioner på glemte gavekort; Rasmus mistede 2.500 kroner til Michelin restaurant; Butikker oplyser ugyldige vilkår på gavekort*. Forbrugerrådet Tænk, udgave nr. 193 (2018), s. 16-21.

Horne, Dan (2007). *Unredeemed gift cards and the problem of not providing customers with value*. Journal of Consumer Marketing 24/4 (2007) p. 192-193. Emerald Group Publishing Limited.

Norvell, Tim & Horky, Alisha (2017). *Gift card program incrementality and cannibalization: The effect on revenue and profit*. Elsevier Ltd. Journal of Retailing and Consumer Services 39 (2017), pages 250–257.

Raghubir, Priya & Srivastava, Joydeep (2008). *Monopoly money: the effect of payment coupling and form on spending behavior*. American Psychological Association. Journal of experimental psychology. Applied, 2008-09, Vol.14 (3), pages 213-225.

Thaler, Richard H (1985). *Mental Accounting and Consumer Choice*. Originally Published in Marketing Science; Volume 4, Issue 3, pages 199–214, in 1985. Re-published by Informs; Jan. – Feb. 2008, Vol. 27, No. 1, Classic Hits (Jan. - Feb. 2008), pages 15-25.

Danske vejledninger og Momsudvalget

Den Juridiske Vejledning 2024-1

Taxud.c.1(2019) 7743273. Value Added Tax Committee (Article 398 of Directive 2006/112/EC). 114th VAT committee meeting. Working paper no. 983. *Matters concerning the implementation of recently adopted EU VAT provisions*.

Taxud.c.1(2024) 2616014. Value Added Tax Committee (Article 398 of Directive 2006/112/EC). Working paper no. 1079. *Minutes, 123rd meeting, 20 November 2023*.

Internetsider

Bragg, Steven (2023). *Accounting for gift cards*. Accounting Tools, Accounting CPE courses & Books. Sidst besøgt d. 25. maj 2024. (<https://www.accountingtools.com/articles/accounting-for-gift-cards-gift-certificates>)

Dansk Erhverv (2019). *Nye byrdefulde regler for moms på gavekort*. Sidst besøg d. 14. maj 2024. (<https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2019/februar/nye-byrdefulde-regler-for-moms-pa-gavekort/>)

Bachmann Partners, Advokatpartnerselskab (2020). *Moms skal afregnes ved udstedelse af gavekort/voucher*. Sidst besøgt d. 24. maj 2024. (<https://www.bachmann-partners.dk/moms-skal-afregnes-ved-udstedelse-af-gavekort-voucher/>)

GoDream. *Vilkår og betingelser*. Sidst besøgt d. 29. maj 2024. (<https://www.godream.dk/spil-leregler.html>)

Mortensen, Cecilie Als (2018). *Danske forbrugere mister millioner på forsvundne gavekort*. Sidst besøgt d. 8. april 2024. (<https://finans.dk/privatokonomi/ECE10787207/danske-forbrugere-mister-millioner-paa-forsvundne-gavekort/>)

Send en tanke. *6 gode grunde til at sælge (endnu flere) gavekort*. Sidst besøgt d. 8. april 2024. (<https://sendentanke.dk/category/6-gode-grunde-til-at-have-gavekort>)

Technavio (2022). *Gift Card Market by Type, Distribution channel, and Geography - Forecast and Analysis 2023-2027*. Sidst besøgt d. 26. Maj 2024. (<https://www.technavio.com/report/gift-card-market-size-industry-analysis>)

Vind, Karl (2015). *Nytteteori*. Den Store Danske, Lex.dk. Sidst besøgt d. 28. maj 2024. (<https://denstoredanske.lex.dk/nytteteori>)